

Medicus

Nr. 9-10 (894-895)
NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2016

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu” din Republica Moldova

Editorial

**Ion Ababii, rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.,
academician al AȘM**

Stimați membri ai comunității universitare,

Cea mai mare parte a timpului o petrecem aici, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, fapt pentru care formăm o mare și frumoasă familie, care se respectă și se susține reciproc. Împreună suntem o echipă puternică, care în perma-

IARNA e anotimpul poveștilor și al copilăriei. . . Anotimpul în care, indiferent de vârstă, ne oferim un răgaz să visăm, să depănăm amintiri și să simțim din plin căldura celor dragi. Pentru o clipă doar să oprim timpul în loc... Să regăsim copilul care s-a ascuns undeva după un colț în sufletul nostru și să-l lăsăm să zburde liber, nestingherit... Să-l îndemnăm să-și pună o dorință, iar odată reveniți în papucii noștri mari, în costume elegante și cravate - să încercăm să o îndeplinim. Unde ne-am lăsat speranțele? Unde ne-am lăsat aspirațiile mărețe? Când oamenii mari vor continua să vadă în mătura bunicii calul viteaz și bălan pe care l-au încălecat de-atâtea ori, iar în perdele - cele mai frumoase ținute de sărbătoare care transformau simple fetițe în prințese. . . Doar atunci ne vom depăși propriile limite. Vom fi deschiși spre experiențe noi, spre noi culmi care trebuie atinse. Să nu rămânem închiși în colivii frumoase, să ne lărgim orizonturile.

nență este consolidată și promovată. În noul an care ne bate la ușă, Vă îndemn să activați cu aceeași dăruire și perseverență, să învățați lucruri noi, să creșteți profesional pentru că Alma Mater se dezvoltă doar datorită performanțelor fiecăruia dintre Dumneavoastră.

Sărbătorile vin în casele noastre să ne reamintească că trebuie să fim mai buni, mai curați, mai demni, mai respectuoși nu doar cu cei din jur - ci și cu noi înșine. Vă încurajez să ne unim și pe viitor eforturile ca să realizăm ceea ce ne-am propus și să investim continuu în ceea ce pretendem

a fi pentru a spori calitatea, performanța și excelența în activitate.

Dacă fiecare dintre noi ar privi viața dintr-o perspectivă nouă - țara noastră ar căpăta o altă culoare, mai plină de lumină, de care suntem cu

toții atât de însetați. . . Savurați din plin bucuria de a fi alături de cei dragi în atmosfera caldă a sărbătorilor de iarnă. Spuneți-le cât de mult îi prețuiți pentru simplul fapt că există și valorificați fiecare clipă trăită împreună.

O minune!

Asta așteptăm
de la sărbătorile de
iarnă și asta Vă dorim!

O viață plină de sănătate,
realizări frumoase și numai bucurii
alături de cei dragi și apropiați sufletului.
Să aveți parte de împliniri și tot ce vă doriți!

La
Mulți
Ani!

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

Titluri onorifice pentru
Prințesa Danemarcei
și directorul OMS
pentru Europa

p. 2

Cunoaște istoria Alma Mater

Galeria primilor rectori

p. 3

Cercetare

Reabilitarea medicală –
domeniu primordial
pentru sistemul de sănătate

p. 4

Cooperare internațională

Metode moderne de instruire
în învățământul superior
medical

p. 7

Relații publice

Atelier de creație împotriva
violenței asupra femeilor

p. 8

Studentii în acțiune

Cultura basarabeană
și cea indiană au dat mâna
de Ziua Toleranței

p. 9

Lauri merituosi

Pe aripile timpului...
Revedere emoționantă la
Alma Mater

p. 10

BIBLIOTECA

Finalizarea proiectului
Tempus – Servicii
informaționale moderne
pentru îmbunătățirea
calității studiilor

p. 11

Univers sportiv

Daniel Procopciuc –
tânărul care știe să adune
performanțe în palmares

p. 12

CU SORCOVA

LA USMF „NICOLAE TESTEMITANU”

Să ningă,
Să plouă,
Să picure rouă,
Universitatea să rodească
Oameni buni, de viță-aleasă,
Să fim plini de speranțe
Feriți de primejdii-n case.
Mediciștii să persevereze,
Greutăților să nu cedeze.
Visul lor să devină realitate
Să stea de veghe pentru
sănătate!

Dragi studenți,
Câte flori sunt pe câmpie
Atâtea succese la pălărie,
Câte flori sunt pe vâlcele
Atâtea note măricele,

Câte pietre sunt la munte
Cunoștințe-atât de multe.

Stimați dascăli
Scumpi colegi,
În anul care vine
Să fiți plini de bucurie,
Sănătatea să se țină scai de voi,
Să ne trăiți ani mulți -
Fără griji, fără nevoi.
Să trăiți și să munciți,
Întru mulți ani fericiți
Și ca pomii să-nfloriți
Și ca toamna cea bogată,
Fie Universitatea-ndestulată.
Tot cu obiective-atinse,
Cu ideile aprinse,
Să lucrăm toți împreună,

Ani la rând cu voie bună.
Câtă șindrilă pe casă,
Atâtea salariu pe masă,
Cât grâu în ogor,
Atâtea realizări în viitor.

La anul și la mulți ani!

Bilanțul activității științifice, a.u. 2015-2016

Rezultatele activității științifice înregistrate pe parcursul ultimului an la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost prezentate în cadrul ședinței în plen care a marcat încheierea Zilelor Universității, desfășurate în perioada 18-21 octombrie 2016.

Știință în Sistemul Informațional de Management Universitar și să fie dezvoltat compartimentul Cercetare pe portalul informațional www.usmf.md. O altă recomandare a fost ca toți autorii să-și publice lucrările și tezele de doctor în Repozitoriul Instituțional (<http://library.usmf.md:8080/jspui/>), dar

Manifestarea a fost deschisă de Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, care a făcut o trecere în revistă a activităților științifice, socio-culturale și sportive, organizate cu prilejul Zilelor USMF „Nicolae Testemițanu”. La conferința științifică anuală, în cadrul celor 24 de secții și subsecții au participat în total cca 2500 de persoane. Profesorul Cernetchi a remarcat creșterea numărului de studenți prezenți la lucrările Conferinței și, totodată, a adus felicitări, în numele comunității universitare, profesorului Viorel Prisacari, șef catedră Epidemiologie, cu numirea în funcția de vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei.

Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică, a punctat cele mai frumoase realizări în domeniul științei și inovării obținute de Universitatea noastră în acest an, cea mai importantă fiind confirmarea titlului de instituție cu recunoaștere internațională, inclusă în categoria A de către Consiliul Național de Acreditare și Atestare. În raportul de evaluare, cel mai cotelat profil a fost Chirurgia – 75,4%, urmat de Medicina internă (69,1%), Sănătatea mamei și copilului (62,0%), profilul Medico-biologic (61,1%), Farmacie (58,7%), Sănătate publică și management (53,3%) și Stomatologie (52,1%).

O altă performanță a înregistrat-o Constantin Ețco, profesor universitar la Școala de Management în Sănătate Publică, care a obținut Premiul Național în domeniul Științei pentru contribuție în dezvoltarea managementului sistemului de sănătate și implementarea asigurărilor medicale obligatorii în Republica Moldova.

În cadrul ședinței în plen a fost menționat și faptul că Marin Vozian, asistent universitar la Catedra de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi”, a devenit laureat al Concursului Național Teza de doctor de excelență a anului 2016, organizat de CNAA („Diagnosticul și tratamentul mucozelor apendiculare”).

Totodată, prorectorul Rojnovanu a accentuat că pentru a crește vizibilitatea științifică și a spori imaginea instituției noastre, este necesar ca rezultatele cercetărilor să fie publicate în reviste cu factor de impact, să fie aplicate cerințele internaționale pentru Revista de Științe ale Sănătății din Moldova, să fie creat Modulul

și să contribuie la sporirea vizibilității proiectelor de cercetare.

În cadrul ședinței s-a vorbit și despre potențialul științific al Universității noastre, finanțarea științei și inovării, statutul proiectelor de cercetare, bursele de doctorat, tezele în cotutelă, publicațiile științifice, activitatea inovațională și transferul tehnologic, participarea la expoziții naționale și internaționale, instruirea prin doctorat ș.a.

Valeria Țurcanu, șef al Direcției științe din cadrul Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, a prezentat rezultatele obținute de studenți și rezidenți pe parcursul anului universitar 2015-2016, menționând importanța mobilității academice și a schimburilor de experiență, realizate în cadrul programelor internaționale și acordurilor de colaborare cu instituții de profil. Printre prioritățile ASRM pentru anul în curs, se numără: înregistrarea Asociației ca membru în mai multe organizații internaționale, în special în EMSA (European Medical Students Association), participarea la întrunirea EuRegMe în Istanbul, continuarea schimbului de experiență cu Prima Universitate de Stat de Medicină din Sankt Petersburg „I. P. Pavlov”, cooperarea studenților în cercurile științifice ale catedrelor și crearea unei baze de date pentru ținerea evidenței activității științifice a mediciniștilor ș.a.

Participanții la lucrările Conferinței științifice anuale au primit certificate de participare, iar premianții au fost menționați cu diplome de gradul I, II și III pentru performanțe în activitatea de cercetare.

Locul I a fost acordat pentru 12 studenți, 11 rezidenți, 9 doctoranzi, 6 asistenți, 3 conferențieri, 3 lectori, 2 secundari clinici, un profesor universitar, un cercetător științific și un bibliotecar. Totodată, au fost menționați autorii a patru monografii, două manuale, trei compendii/ghiduri și șase articole publicate în reviste cu factor de impact. Aceștia vor fi stimulați cu premii bănești.

Prorectorul Rojnovanu a reamintit comunității universitare că anul viitor este declarat, prin hotărâre de Guvern, – Anul Nicolae Testemițanu, fapt pentru care toate manifestările științifice organizate în 2017 vor fi consacrate ilustruului savant.

Titluri onorifice pentru Prințesa Danemarcei și directorul OMS pentru Europa

Alteța Sa Regală Prințesa Mary Elizabeth a Danemarcei și directorul regional al Organizației Mondiale a Sănătății pentru Europa, Zsuzsanna Jakab au vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Școala de Management în Sănătate Publică (ȘMSP) la finele lunii trecute.

Distinsele personalități au venit să țină câte un discurs pentru masteranzii și absolvenții ȘMSP, iar în acest context li s-a conferit titlul Doctor Honoris Causa al USMF „Nicolae Testemițanu” și diploma de Profesor Onorific al ȘMSP pentru merite deosebite în inițierea și promovarea programelor de sănătate publică la nivel internațional.

Prezentă la ceremonie, ministrul sănătății Ruxanda Glavan a declarat că aceste titluri reprezintă recunoașterea meritelor în domeniul sănătății ale Alteței Sale Regale și a ledoamnei director, conferită de comunitatea medicală și cea științifică din Republica Moldova.

Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ a accentuat că misiunea de bază a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este definită magistral de rolul cheie pe care îl deține atât în proce-

sul de reformare a învățământului superior medical, cât și a sistemului de sănătate din țară. Imaginea actuală a Universității este determinată de alinierea la toate e modern în învățământul universitar, dezvoltarea și aprofundarea activităților

acceptarea acestor titluri își va continua misiunea de a promova cele mai înalte standarde în serviciile de sănătate, cu accent asupra maternității sigure, a imunizării și sensibilizării cu privire la rezistența antimicrobiană. „Fac acest legământ

de cercetare și inovare în domeniul medicinei și farmaceuticii, și desfășurarea activității clinice.

Prorectorul Oleg Lozan, director ȘMSP, a subliniat că evenimentul este unul de-a dreptul istoric pentru domeniul de educație în sănătate publică din Republica Moldova și a exprimat recunoștință înalților oaspeți pentru activitatea desfășurată în dezvoltarea și afirmarea sistemului de sănătate la adevărata lui valoare la nivel mondial.

Alteța Sa Regală Prințesa Mary Elizabeth a Danemarcei s-a arătat profund mișcată de distincțiile conferite și a menționat că prin

ca Patroană a Biroului OMS pentru Europa, dar și ca femeie, fiică, soră, mamă, prietenă și ca un cetățean global. Dacă ne combinăm eforturile putem obține o dezvoltare remarcabilă și durabilă pentru noi toți”, a conchis Alteța Sa Regală.

În discursul său, Zsuzsanna Jakab, directorul Biroului OMS pentru Europa a declarat că Moldova ocupă un loc special în inima Domniei Sale: „Acum, că am primit aceste distincții, mi-am format și rădăcini academice aici. Vă mulțumesc și vă îndemn să lucrăm împreună în beneficiul populației moldovenești”.

La eveniment au mai participat și Haris Hajrulahovic, reprezentantul OMS în Republica Moldova, Karsten Vagn Nielsen, ambasadorul Regatului Danemarcei în Republica Moldova, Rodica Scutelnic, secretar de stat al Ministerului Sănătății, prorectori, decani, cadre profesoral-didactice, masteranzi și absolvenți ai Școlii de Management în Sănătate Publică, precum și alți oaspeți.

Photo credit: OMS

Alteța Sa Prințesa Mary Elizabeth a Danemarcei, contesă de Monpezat, este soția prințului moștenitor Frederik al Danemarcei. Domnia Sa patronează mai multe instituții, organizații și fundații naționale și este membru de onoare la diferite asociații și societăți din domeniul sănătății, sportului, culturii și științei. Din 2005, Domnia Sa este Patroană a Biroului Regional al Organizației Mondiale a Sănătății pentru Europa, asumându-și un rol activ în ceea ce privește ridicarea nivelului de conștientizare privind problemele de sănătate publică. Prințesa susține programele împotriva obezității prin intermediul OMS, precum și cele de informare și sensibilizare a populației privind cancerul de piele alături de Societatea Daneză de Cancer. Din 2010 patronează Fondul ONU pentru Populație (UNFPA) în susținerea activității de promovare a sănătății mamei și a maternității sigure în peste 150 de țări.

Zsuzsanna Jakab este director regional al Organizației Mondiale a Sănătății pentru Europa din anul 2010, iar în 2015 a obținut un nou mandat. Pe parcurs a reușit să dezvolte parteneriate importante în sănătate care au dus la înregistrarea de progrese în domeniu. Fiind originară din Ungaria, în ultimele trei decenii a deținut funcții importante care au ținut de aplicarea politicilor de sănătate publică atât la nivel național, cât și internațional. Între 2002 și 2005 a fost secretar de stat la Ministerul Sănătății, funcție în care a reușit să organizeze pregătirea domeniului sănătate publică în contextul aderării la Uniunea Europeană. Înainte de a fi aleasă ca director regional al OMS, a fondat și a condus Centrul UE pentru Prevenirea și Controlul Bolilor de la Stockholm, Suedia, instituție pe care, între anii 2005 și 2010, a reușit să o transforme într-un centru de excelență respectat la nivel internațional în lupta cu bolile infecțioase.

Galeria primilor rectori

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a devenit o instituție de prestigiu grație unor oameni de excepție care au contribuit la dezvoltarea acesteia. Vorbim aici despre fiecare profesor, despre fiecare student, care au demonstrat de-a lungul anilor valoarea pe care o reprezintă. Nu putem trece însă cu vederea aportul celor care au stat la baza și, în același timp, în vârful piramidei. Vorbim aici despre primii rectori (așa-numiții directori pe atunci) ai Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, iar numele lor merită pe bună-dreptate să fie reamintite aici, pe această pagină, care vine ca un îndemn: Cunoaște istoria Alma Mater!

Primul rector al Institutului a fost **IPATIE SOROCEAN** care a condus în cea mai complicată perioadă - anii postbelici (1945-1948). Grație inițiativei, entuziasmului și energiei inepuizabile de care dădea dovadă, a reușit să depășească multe dificultăți organizatorice. Toate eforturile Domniei Sale au fost orientate spre îmbunătățirea condițiilor de studii și de trai ale studenților, în pofida greutăților pe care le-a lăsat în urma sa războiul. Ipate Sorocean este cel care a pus bazele înființării de mai apoi a Universității. În memoria absolvenților a rămas ca un conducător și educator etalon, un model de bunăvoință și compasiune demn de urmat.

S-a născut la 31 martie 1900 în satul Ciornaia, regiunea Odesa, Ucraina, într-o familie de țărani mijlocași, de origine moldoveni. Își începe activitatea profesională în orașul Balta, imediat după absolvirea Institutului de Medicină din Odesa, în anul 1926. Apoi activează consecutiv în funcțiile de medic-șef al Spitalului din Șerșeni, regiunea Odesa, medic-șef și chirurg la Spitalul din s. Pesceana, medic-șef și chirurg la Spitalul din or. Kotovsk din aceeași regiune. În primele zile de război Ipate Sorocean a fost recrutat pentru funcția de medic-șef la spitalele de chirurgie de campanie, ulterior activând în calitate de chirurg principal la Spitalul militar din orașul Soci, Rusia.

În anul 1944 este numit vicecomisar popular al ocrotirii sănătății din RSSM, funcție pe care a exercitat-o

timp de 3 ani. Un an mai târziu a fost desemnat responsabil pentru transferarea Institutului de Medicină din Kislovodsk în orașul Chișinău, fiind numit director. În această funcție a reușit să atragă în procesul didactic specialiști calificați și să încadreze tinerii în activitatea de cercetare. A fost preocupat de crearea condițiilor de studii și de trai pentru studenți, cât și de soluționarea problemelor de ordin organizatoric, precum: asigurarea catedrelor cu profesori și materiale didactice, cu spații pentru predarea cursurilor, dar și cu echipament tehnic și utilaj de laborator. Pe lângă munca administrativă, Ipate Sorocean a activat și ca medic chirurg și asistent la Catedra de chirurgie. În anul 1946 Ipate Sorocean a fost ales deputat în primul legislativ al RSSM, fapt ce i-a ajutat să soluționeze multiple probleme stringente ale Institutului. Tot atunci obține titlul științifico-didactic de conferențiar.

Activitatea primului director al ISMC a fost înalt apreciată atât de studenții și angajații Institutului, cât și de întreaga comunitate medicală. În 1948, după eliberarea din funcția de director, Ipate Sorocean continuă să activeze în domeniul medicinei practice în calitate de șef al Secției de chirurgie a Spitalului orașenesc din Bălți, ulterior medic-șef al Dispensarului Republican de Oncologie. În 1955 revine la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, la Catedra de chirurgie generală.

Aportul lui Ipate Sorocean în dezvoltarea medicinei moldave rămâne incontestabil, întrucât odată cu fondarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău s-a produs un salt semnificativ în formarea și educarea cadrelor medicale autohtone, iar drept rezultat a fost ameliorată calitatea asistenței medicale prestate populației. Pentru merite deosebite în activitatea profesională, în 1961 i-a fost conferit titlul de Medic Emerit al RSSM, iar ulterior a fost decorat cu insigna Eminent al Ocrotirii Sănătății din URSS. Ipate Sorocean a trecut în eternitate la 20 februarie 1964.

Cel de-al doilea rector, dar primul cu grad științific a fost **Nikolai Harauzov** (1948-1951), care a creat condiții de atragere la studii a tinerilor băștinași și de specializare a medicilor din localitățile rurale. A stimulat activitatea științifică prin crearea primelor consilii pentru susținerea tezelor de doctor în științe medicale.

S-a născut la 9 martie 1917 în or. Vologda, Rusia. A absolvit Institutul de Medicină nr. 1 din Leningrad, unde a activat ca asistent la Catedra de farmacologie și toxicologie. În 1939 a fost conferențiar la Catedra de farmacologie din cadrul Institutului de Farmacie din Leningrad, iar un an mai târziu susține teza de doctor. Războiul a fost necruțător și în cazul lui Nikolai Harauzov, care fiind plecat voluntar pe front - a fost grav rănit. Mai târziu este încadrat în serviciul medical militar, iar la sfârșitul războiului îl regăsim în funcția

de șef al unui spital militar de campanie mobil și al unui spital de evacuare. După demobilizare a revenit la activitatea științifico-didactică la Institutul de Medicină Pediatrică din Leningrad.

Experiența obținută de-a lungul anilor i-a servit drept bază pentru desfășurarea activității de director. Inteligent și rezervat - așa și-l amintesc contemporanii săi, calități care l-au ajutat cu siguranță să conducă ISMC. Este demn de menționat că în anul 1949 a fost editată

prima culegere de lucrări științifice semnată de cadrele științifico-didactice ale Institutului, iar un an mai târziu a apărut și cea de-a doua. Acestea demonstrează dezvoltarea potențialului intelectual la ISMC, într-o perioadă în care abia se puneau bazele instituției. De fapt, în timp ce deținea funcția de director era și șef catedră Farmacologie, iar pe lângă atribuțiile de conducere - nu neglija niciodată activitatea de cercetare, căreia îi dedica o mare parte din timp. Din dorința de a-și continua studiile prin doctorat, în anul 1951 este înscris la Institutul de Medicină Sanitaro-Igienică și, drept urmare, a fost nevoit să renunțe la funcția de director. Apogeul îl atinge în anul 1954, când susține teza de doctor habilitat în științe medicale. Ulterior, rămâne să activeze la Leningrad, până la 23 decembrie 1963, când a decedat subit la vârsta de numai 57 de ani.

Leonid Ganul a fost conducător al ISMC între anii 1951 și 1953, fiind axat asupra perfecționării metodelor de predare, dar și pe colaborarea cu instituții similare

și centre medicale de peste hotare.

Născut în anul 1902 în regiunea Odesa, în familia unor agricultori, Leonid Ganul a fost admis în anul 1922 la Institutul de Medicină din Odesa, pe care îl absolvă cinci ani mai târziu. De specialitate a fost obstetrician-ginecolog, iar primii ani de activitate i-a

desfășurat la Spitalul Raional din Artemivsk. Ulterior a deținut mai multe funcții de conducere în instituții medicale din diferite orașe: șef de policlinică, medic-șef, șef de secție. Ca și predecesorul său Harauzov, la începutul celui de-al Doilea Război Mondial activa în calitate de medic militar, iar ulterior a fost desemnat șef al spitalului militar de evacuare. Startul carierei administrative a fost dat abia după încheierea războiului: a fost șef al sectorului de ocrotire a sănătății regionale din Lvov, medic-șef și cercetător științific superior la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Mamei și Copilului al Ministerului Sănătății al RSS Ucrainene, pe care l-a și condus timp de un an până în 1951, când a fost transferat la Chișinău în funcția de director al ISMC. Activitatea didactică a fost întotdeauna o prioritate pentru directorul Ganul, care a pus un accent deosebit pe dezvoltarea bazei tehnico-materiale a catedrelor teoretice și clinice. În această perioadă a

fost prelungit termenul de instruire în domeniul medicinei până la 6 ani, ceea ce permitea specializarea ulterioară a absolvenților. Totodată, Domnia Sa a insistat asupra colaborării cu centre medicale de prestigiu din Moscova, Leningrad, Kiev, în special în ceea ce privește instruirea prin aspirantură și ordinatură clinică a tinerilor specialiști de la ISMC.

Leonid Ganul a îmbinat întotdeauna activitatea practică cu munca administrativă, care îi ocupa cea mai mare parte din timp și pe care știa să o îndeplinească cu *brio*. Colegii de breaslă îl considerau un chirurg excusit și un practician de excepție, care nu ezita să-și perfecționeze măiestria. A reușit să câștige respectul colegilor prin felul său de a fi - simplu și modest. Pentru că intenționa să-și dezvolte cariera științifică, în anul 1953 a susținut admiterea la doctorat la Catedra de obstetrică și ginecologie a Institutului de Medicină din Kiev și s-a eliberat din funcția de director al ISMC.

Galeria primilor rectori este încheiată de **Nikolai Starostenko** (1953-1959), cel care a insistat asupra instruirii medicilor specialiști în diverse domenii specifice și a contribuit mult la pregătirea cadrelor științifice din rândul absolvenților Institutului. Disciplina, principalitatea și munca onestă l-au caracterizat în totalitate și a rămas drept un model pentru urmași.

Născut în anul 1897, în orașul Kirovohrad, Ucraina, într-o familie de muncitori, Nikolai Starostenko absolvă Institutul de Medicină din Kiev, iar mai apoi activează ca medic secundar în Secția terapeutică a Spitalului din or. Șepetovka, iar din 1933 a fost, consecutiv, asistent și asistent superior în clinica Institutului de Nutriție din Odesa. A ținut legeri în domeniul gastroenterologiei, vitaminologiei și dieteticii pentru medicii specialiști în cadrul cursurilor de perfecționare. Teza de doctor în științe medicale o susține în anul 1938. În perioada 1937-1941 a predat cursul de perfecționare a medicilor și a condus laboratorul la Institutul

de Studiu al Tuberculozei din Odesa.

În perioada celui de-al Doilea Război Mondial activează ca internist superior la un spital militar de campanie. Urmând studiile în clinica marelui savant și internist Nicolae Strajescu, originar din Basarabia, Nikolai Starostenko a hotărât să-și lege destinul cu patria acestuia. În anul 1946 este numit în funcția de șef al Catedrei de medicină internă a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care

a fondat-o și a condus-o timp de 26 de ani. A reușit să consolideze echipa catedrei și să asigure un nivel înalt de predare, astfel încât studenții considerau că o dată instruiți la Catedra de medicină internă - se pot considera medici.

În 1950 susține teza de doctor habilitat în științe medicale și obține titlul științifico-didactic de profesor. Nikolai Starostenko a desfășurat o vastă activitate științifică - este autorul a 117 publicații științifice, inclusiv 7 monografii. Cea mai mare parte a rezultatelor științifice a fost implementată în practica medicală, inclusiv șocul electric - aplicat pentru prima dată în Moldova în tratamentul tahiaritmiilor supraventriculare și ventriculare. Nikolai Starostenko este fondatorul școlii de medicină internă cu tradiții veritabile în Moldova, iar discipolii acesteia continuă să profeseze în diferite domenii ale medicinei interne, aplicând metodologia didactică, clinică și cea științifică tradițională.

Profesorul Nikolai Starostenko este întemeieto-

rul Societății Interniștilor din Republica Moldova. Fiind primul președinte al acesteia a contribuit esențial la creșterea nivelului de pregătire teoretică și practică a medicilor din întreaga țară. Sub conducerea Domniei Sale, 32 de specialiști au susținut tezele de doctor și de doctor habilitat în științe medicale.

Din anul 1951, profesorul Starostenko cumula două posturi: cel de șef catedră și de director adjunct al ISMC, fiind responsabil de procesul didactic și cel științific. Doi ani mai târziu preia funcția de director al Institutului, reușind să aducă o contribuție substanțială în dezvoltarea acestuia. În anul 1954 a înființat Facultatea de Pediatrie, care a constituit o nouă etapă în dezvoltarea învățământului superior medical din republică. La inițiativa sa au fost deschise catedrele de roentgenologie, radiologie și pediatrie, au fost elaborate și implementate noi planuri și programe de studii, a fost consolidat potențialul didactic, dar și baza tehnico-materială a Institutului. În procesul didactic au fost implementate metode

moderne de instruire, iar pentru a compensa profilurile care nu erau predate în cadrul ISMC, Starostenko a inițiat instruirea tinerilor moldoveni în institutele de medicină din Ucraina. Au fost construite cămine studentesti și finalizată construcția unei săli sportive. În 1959 Nikolai Starostenko a fost eliberat din funcția de director, dar a continuat să activeze aici ca șef catedră. În memoria discipolilor săi a rămas ca un internist excelent și unul dintre cei mai buni diagnosticieni. Reușea să îmbine activitatea profesională cu cea socială, fapt pentru care a fost ales deputat în Consiliul raional de deputați ai poporului, al Sovietului Suprem al RSSM și al Sovietului Suprem al URSS. Depășea cu ușurință dificultățile care apăreau în activitate, grație unui spirit perseverent și organizat.

Pentru merite deosebite în activitate, profesorului Starostenko i-au fost conferite mai multe distincții de stat, inclusiv și înaltul titlu de „Om Emerit în Științe”. Nikolai Starostenko s-a stins din viață la 16 martie 1972.

Ian Toma - Profesor Asociat al USMF „Nicolae Testemițanu”

Ian Toma, absolventul instituției noastre, a devenit Profesor Asociat al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Titlul onorific i-a fost conferit în data de 10 noiembrie curent de rectorul Ion Ababii, care și-a exprimat recunoștința pentru suportul oferit Universității prin cursurile ținute aici, precum și prin proiectele inițiate cu Departamentul Știință și cu Școala Doctorală. La rândul său, profesorul Toma a declarat că va susține Alma Mater în toate demersurile de dezvoltare a științei, inclusiv prin aplicarea la diverse granturi și proiecte internaționale.

Acum doi ani, cu susținerea profesorului Toma, Universitatea a aplicat la un proiect USAID pentru crearea unui Centru de Excelență și Educație în Bioinformatică, care va oferi suport în dezvoltarea acestui domeniu. „Având capacități și persoane bine instruite în acest domeniu, USMF Nicolae Testemițanu ar putea să colaboreze cu orice universitate din exterior pe acest segment”, a menționat Ian Toma.

Profesorul Ian Toma s-a aflat la Chișinău grație unei burse oferite de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii, în cadrul programului Fulbright, iar în acest context, în următorii doi ani, va petrece o perioadă de șase luni la Universitatea noastră. Pe durata stagiului, profesorul preconizează să dezvolte un nou curs de instruire – Bioinformatică și genom uman pentru studenți, rezidenți, doctoranzi, dar și cadre didactice. În opinia profesorului, este indicat ca acesta să fie in-

clus încă din primii ani de studii pentru studenți. La moment, la USMF „Nicolae Testemițanu” există o singură persoană pregătită în acest domeniu, iar toate eforturile profesorului vor fi îndreptate spre extinderea programului.

Menționăm că Ian Toma este profesor la Catedra de medicină a Universității „George Washington” (UGW) din SUA și s-a aflat la USMF „Nicolae Testemițanu” pe parcursul lunii octombrie, timp în care a studiat terenul pentru implementarea noului program de instruire, dar a ținut și o serie de prelegeri pentru studenți, rezidenți și doctoranzi.

În cadrul unui curs, profesorul Ian Toma a vorbit despre posibilitățile și procedurile de aplicare a proiectelor de cercetare pentru programe de finanțare din SUA și criteriile de eligibilitate. Pentru început, profesorul Toma a prezentat activitatea și proiectele inițiate de UGW, iar ulterior a vorbit participanților despre întreg procesul de aplicare la un proiect, începând cu site-urile oficiale de informare

privind finanțările americane, ciclurile de granturi, importanța alegerii temei și actualitatea științifică, până la procesul de evaluare. Totodată, formatul a subliniat care sunt pașii ce necesită a fi întreprinși pentru a asigura o aplicare de succes,

enumerând și cele mai frecvente greșeli pe care le comit cei care lansează un proiect pentru obținerea unui grant.

Menționăm că într-un interviu acordat anul trecut de Ian Toma pentru ziarul *Medicus*, profesorul declara că „cercetătorii din Republica Moldova ar trebui să învețe să aplice la granturi, iar dacă vor face aceasta – situația laboratoarelor de cercetare se va îmbunătăți foarte mult”, iar prin astfel de cursuri Domnia Sa oferă suport cercetătorilor moldoveni în acest sens.

În SUA, Ian Toma realizează cercetări în domeniul medicinei genomului, în secvențierea genomului uman, cunoașterea biomarkerilor a bolilor în sânge, ADN-ului în urma bolilor, schimbărilor care au loc în organism ș.a.

Reabilitarea medicală - un domeniu primordial

Cercetările științifice demonstrează că după reabilitarea medicală două treimi dintre pacienți pot reveni la muncă, iar recuperarea poate dura și până la cinci ani. De asemenea, în ultimii 10 ani serviciile de reabilitare medicală s-au îmbunătățit semnificativ, acest domeniu devenind unul primordial pentru sistemul de sănătate.

„Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu are în vizor acest lucru și pune accent pe schimbul de experiență în ceea ce privește reabilitarea medicală pentru a aduce o schimbare practică și în țara noastră”, a declarat prorectorul pentru relații internaționale, Mihail Gavriluc,

responsabil a pacientului trebuie analizat postul deținut, iar în caz de necesitate, acesta poate fi instruit și reintegrat la un alt loc de muncă. Totodată, Karin Bauer a adus exemple concrete de bune practici implementate în Germania în domeniul reabilitării medicale.

Alte subiecte elucidate în cadrul workshopului au fost: conceptul Bobath, aparatele medicale și echipamentul medical durabil în neuroreabilitare, asistența reumatologică în Germania, pacientul în vârstă cu multiple maladii aflate în îngrijirea medicală de reabilitare, situația actuală și perspectivele de dezvoltare a serviciilor

în cadrul unui workshop cu genericul *Transferul de cunoștințe și practica reabilitării pentru Republica Moldova*. Activitatea de instruire s-a înscris în șirul evenimentelor desfășurate cu prilejul Zilelor Universității și a avut loc la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală.

Karin Bauer, Doctor Honoris Causa al Universității noastre, specialist principal la Departamentul de reabilitare generală, Spitalul de Medicină Urgentă din Murnau, Germania, a menționat că pentru reabilitarea co-

de reabilitare medicală în Republica Moldova ș.a.

Printre invitații speciali la eveniment s-au regăsit și Marc Schaan, specialist principal în medicina urgentă neurochirurgicală și în neuroreabilitare, Murnau, Antje Dominok și Cornelia Wilke, specialiști în medicină fizică și reabilitare, Leipzig. Menționăm că workshopul a fost organizat în parteneriat cu Moldova-Leipzig Institut, Universitatea Leipzig și Spitalul Murnau din Germania.

Primele instruirii organizate de Centrul de Excelență în Ultrasonografie din Chișinău

Primul workshop organizat de Centrul de Excelență în Ultrasonografie din Chișinău s-a desfășurat în luna noiembrie curent, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Pe parcursul a două zile, participanții au asistat la instruirii ținute de experți străini pe subiecte privind ecografia în hepatopatii difuze, cea cu substanță de contrast în leziuni hepatice circumscrise, ecografia rinichilor și a glandelor suprarenale, elastografia hepatică, colecții lichidiene și aerice în abdomen, ecografia în patologia pancreasului și în durerea acută abdominală ș.a.

Emil Ceban, prorector pentru activitate clinică al USMF „Nicolae Testemițanu”, a apreciat ideea de formare a Centrului de Excelență în Ultrasonografie din Chișinău, care va contribui și la pregătirea cadrelor medicale de o înaltă calificare în domeniu. De asemenea, profesorul Ceban a salutat aderarea Societății de Ultrasonografie din Republica Moldova la federațiile europene și mondiale de profil. Totodată, prorectorul a menționat că a fost discutată posibilitatea includerii ultrasonografiei în curricula universitară, ca parte com-

ponentă a procesului didactic. Directorul Centrului de Formare în Ultrasonografie al Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara, Ioan Sporea, a vorbit audienței despre evoluția ultrasonografiei pe parcursul anilor atât din perspectiva tehnologiei, cât și a necesităților de ajustare

a programelor de studii pentru viitorii medici. Profesorul a subliniat importanța cunoașterii acestei ramuri încă din primii ani de studii, astfel încât în activitatea practică studentul să poată efectua o ecografie - cea mai simplă și mai puțin costisitoare metodă imagistică.

Prezent la eveniment, pro-

fesorul Dieter Nürnberg, vice-președintele Federației Mondiale de Ultrasonografie în Medicină și Biologie, a împărtășit din experiența Societății Germane de Ultrasonografie, care întrunește peste 8 mii de membri și care abordează, la fiecare întrunire, actualitățile din domeniu. Profesorul a

menționat că deschiderea acestui Centru este un pas foarte important în dezvoltarea ramurii.

Centrul de Excelență în Ultrasonografie din Chișinău a fost fondat recent, în baza Centrului de Diagnostic Republican, iar director a fost numit Sergiu Puiu – un specialist renumit în ecografie.

Basic Surgical Skills: ABC-ul în chirurgie

Un grup de 20 de mediciști de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au cunoscut ABC-ul în chirurgie. Astfel, în perioada 20-22 octombrie curent, aceștia au participat la cea de-a IX-a ediție a proiectului Basic Surgical Skills (BSS), cu genericul Basic Plastic and Reconstructive Surgery Skills (Abilități de bază în chirurgia plastică și cea reconstructivă), organizată de Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie.

Viorel Nacu, șeful Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare, a declarat în deschiderea workshopului că aici tinerii învață ceva nou și își dezvoltă abilitățile chirurgicale, astfel încât să poată profesa pe viitor ca adevărați specialiști în domeniu.

Unul dintre organizatori, Serghei Suman, profesor universitar

la Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie, a menționat că pentru prima dată la BSS a fost abordată în mod special chirurgia plastică, și anume cea reconstructivă. Astfel, studenții au învățat ce sunt cicatricile tensionate și care ar fi manevrele tehnice corecte pentru a elibera liniile de tensiune și a restabili unele dificultăți care apar drept consecință.

În cadrul atelierului, mediciștii, ghidați de un grup de rezidenți, au învățat cum să folosească corect instrumentele chirurgicale, managementul plăgii, elaborarea nodurilor, suturilor și tenorafilor, chirurgia plastică și plastiile cutanate.

Menționăm că la această ediție a BSS au participat și trei studenți din Kazahstan, care au venit la Universitatea noastră pentru un schimb de experiență în cadrul programului *TransMed*.

Ilustrul profesor Filip Babilev ar fi împlinit 80 de ani

Regretatul profesor Filip Babilev a fost comemorat de comunitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în special de cadrele profesoral-didactice și studenții Facultății de Farmacie, printr-o conferință științifică internațională.

Evenimentul, cu genericul „De la designul medicamentului la calitate și inofensivitate”, a întrunit colegii profesorului Babilev, oaspeți din România și Ucraina, reprezentanți ai Academiei de Științe a Moldovei, ai Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, precum și farmaciști din Republica Moldova.

Manifestarea științifică a fost deschisă de Nicolae

Ciobanu, decanul Facultății de Farmacie, care a prezentat publicului câteva date din

80 de ani. Cu o alocuțiune a venit și conferențiarul universitar Tamara Cotelea de

mentor al farmaciei moldave.

Printre subiectele științifice abordate în cadrul conferinței au fost dezvoltarea sistemului farmaceutic din Republica Moldova, actualitățile în cercetarea unor noi molecule de antibiotice, produsele naturale cu acțiune antimicrobiană, aplicarea metodelor in vitro pentru studierea metabolismului medicamentelor, structurarea și actualizarea programelor de formare postuniversitară pentru managementul farmaceutic, aspectele legislative în depistarea medicamentelor contrafăcute. Tot aici a fost pusă în discuție terapia contemporană a stărilor depresive, precum și cafeaua Arabica și Robusta, în special aspecte de calitate și componență.

viața și activitatea profesorului Filip Babilev, renumit specialist în domeniul farmaciei, fondatorul Catedrei de chimie specială, care ar fi împlinit

la Catedra de chimie farmaceutică și toxicologică, care a prezentat ilustra personalitate prin prisma a trei dimensiuni: cea de profesor, savant și de

Filip Babilev s-a născut la 14 noiembrie 1936 în satul Olănești, raionul Ștefan-Vodă. În 1957 absolvă Institutul de Farmacie din Odesa, iar ulterior își face studiile prin doctorat la Catedra de chimie farmaceutică de la Institutul de Medicină „I. M. Secenov” din orașul Moscova, Federația Rusă. Susține teza de doctor în farmacie în anul 1967, iar mai apoi și pe cea de doctor habilitat.

În anul 1970, în componența Facultății de Farmacie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, fondează Catedra de chimie specială, denumită ulterior – Chimie farmaceutică și toxicologică, pe care a condus-o timp de 25 de ani.

A implementat peste 70 de metode de analiză a calității medicamentelor, în baza cărora s-au elaborat circa 30 de monografii farmaceutice și specificații de normare a calității medicamentelor. Filip Babilev a îmbogățit tezaurul științei farmaceutice cu peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 5 monografii și un manual. A format o pleiadă de discipoli care au devenit doctori în științe farmaceutice și biologice.

În anul 1994, profesorul Filip Babilev a fondat Laboratorul de Stat pentru Controlul și Certificarea Medicamentelor din Republica Moldova, iar în 2001 a devenit șeful Laboratorului Expertiză și Standardizare a Medicamentului al Institutului Național de Farmacie, funcție deținută până la sfârșitul vieții sale (2004).

Sănătatea tinerilor discutată din nou de autorități și de societatea civilă

Adolescenții și tinerii cu vârsta cuprinsă între 10 și 24 de ani reprezintă un sfert din populația țării noastre, iar cele mai mari probleme cu care se confruntă aceștia sunt infecțiile cu transmitere sexuală, sarcina precoce, consumul de substanțe nocive, problemele de sănătate mintală și suicidul. Totodată, 70% dintre decesele premature ale adulților sunt cauzate de comportamentele riscante, începute încă din perioada adolescenței.

Datele au fost prezentate în cadrul Conferinței naționale în sănătatea adolescenților, desfășurată în data de 3 noiembrie curent, cu genericul *Sporirea rezistenței – dezvoltarea sănătoasă în condiții de risc*. Evenimentul, aflat la cea de-a II-a ediție, a întrunit cca 300 de participanți din 10 țări ale lumii.

Olga Cernetchi, prorector pentru

sale de sănătate. Totodată, oficialul a adus mulțumiri persoanelor care au contribuit la fondarea și dezvoltarea celor 38 de centre de sănătate prietenoase tinerilor.

Modul de viață al adolescenților, care de cele mai multe ori este unul nesănătos, reprezintă factorul principal în determinarea sănătății lor. În acest sens, viceministrul educației, Elena Cernei, a venit cu un îndemn în adresa cadrelor didactice și a conducătorilor din învățământul general, ca să realizeze acțiunile stabilite de Ministerul Educației, inclusiv în ceea ce privește instruirea în domeniul sănătății.

Potrivit directorului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor Neovita, Galina Leșco, în cadrul conferinței au fost abordate subiecte ce țin de organizarea și funcționarea durabilă a serviciilor de sănătate calitative pentru

asigurarea calității și integrării în învățământ al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a deschis manifestarea științifică, prezentând experții veniți la eveniment, precum și reprezentanți organizațiilor și instituțiilor care activează în domeniul promovării sănătății și dezvoltării adolescenților.

Cea mai mare necesitate de sporire a rezistenței o au tinerii aflați în vulnerabilitate – a subliniat viceministrul sănătății, Liliana Iașan, care a dat asigurări că sănătatea tinerilor este în vizorul Ministerului Sănătății și este reflectată în toate politicile

adolescenți, bolile cronice, sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților, sănătatea mintală, dereglările de nutriție ș.a.

Conferința națională în sănătatea adolescenților a fost organizată de Asociația „Sănătate pentru Tineri” și Centrul Național de Resurse în Serviciile de Sănătate Prietenoase Tinerilor Neovita, în parteneriat cu Ministerul Sănătății și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, OMS, UNICEF și UNFPA.

Masă rotundă privind securitatea alimentară

Studenții francofoni din anul II de studii de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat o masă rotundă unde, împreună cu cadrele didactice, au discutat despre igiena și securitatea alimentară.

Potrivit Elenei Ciobanu, conferențiar universitar la Catedra de igienă generală, subiectul abordat de tineri are un rol primordial în asigurarea longevității societății. „Pe lângă faptul că există organe abilitate în supravegherea produselor alimentare, este bine să cunoască atât medicii, cât și întreaga populație cum să prevină anumite intoxicații alimentare, care sunt măsurile de profilaxie, cum putem asigura securitatea alimentară și care sunt consecințele acestora asupra sănătății”, a menționat conferențiarul universitar.

Pentru această activitate studenții au pregătit un șir de comunicări în limba franceză prin care au argu-

mentat că, de cele mai multe ori, intoxicațiile sunt cauzate de neglijența sanitară în prepararea sau păstrarea produselor alimentare, precum

inei ș.a. Dat fiind specificul francofon al manifestării, tinerii au vorbit și despre alimentația din Republica Moldova și cea din Franța.

și ignorarea termenului de valabilitate al produselor.

Subiectele discutate au adus în prim plan obiceiurile alimentare ale studenților, securitatea alimentară în stradă, aditivii alimentari și riscurile pe care le prezintă pesticidele, malnutriția, efectele negative ale cofe-

Masa rotundă s-a desfășurat în data de 2 noiembrie curent și a întrunit studenți și cadre profesoral-didactice de la Catedra de igienă generală a USMF „Nicolae Testemițanu” și de la Universitatea Tehnică a Moldovei, filiera francofonă *Tehnologii alimentare*.

Drepturile omului în vizorul mediciniștilor

Drepturile omului au fost discutate în cadrul unei lecții tematice de către mediciniștii din anul I de studii, specialitatea Sănătate publică.

care vizează inclusiv corupția din sistem.

Vitalie Ojovan, șef catedră Filosofie și bioetică, a subliniat importanța res-

Participanții au dezbătut diverse teme din acest domeniu, în special cele ce se referă la pacienți și medici. De asemenea, au fost analizate și cazuri răsunătoare din Republica Moldova,

pectării dreptului moral al pacientului și a prevederilor Cărții Europene a Drepturilor Omului, îndemnând tinerii să fie vigilenți și să protejeze principiile deontologiei și eticii medicale.

Irina Sîrbu, studentă în anul V la Facultatea de Stomatologie, a informat colegii despre activitatea Comisiei permanente pentru drepturile omului și pace (SCORP) din cadrul Federației Internaționale a Asociațiilor Studenților în Medicină (IFMSA), din care fac parte și mediciniștii noștri. Tânăra, membră a Direcției Relații Externe a Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, a menționat că obiectivul SCORP este să ajute studenții în abordarea drepturilor omului și să organizeze diverse evenimente la această temă.

Menționăm că lecția a fost organizată în data de 12 decembrie curent, la Catedra de filosofie și bioetică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Mediciniști instruiți la standarde europene

În contextul Proiectului REACH-4-Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat pentru un grup de studenți din anii IV-VI, precum și rezidenți - cursuri în domeniul medicinei respiratorii, terapiei intensive și a bolilor infecțioase, inclusiv tuberculoza.

Instruirile s-au desfășurat în limba engleză și au oferit mediciniștilor posibilitatea de a-și îmbunătăți abilitățile de

teractivă pentru mediciniști, ei participând la un concurs de întrebări privind tratamentul unor maladii, cauzele apariției lor și diverse actualități în domeniu.

Cătălina Olaru, studentă în anul IV, Facultatea de Medicină nr. 1, ne-a relatat că la aceste instruirii a învățat cum să realizeze o prezentare, cum să analizeze o cercetare științifică, cum să aplice noile tehnologii în procesul de studii și cum să

zintă o oportunitate pentru a dezvolta frumoase relații de colaborare, astfel încât standardele noastre să fie ajustate la cele europene.

Cursurile au fost ținute de un grup de experți de la Universitatea din Lübeck, Germania, printre care profesorii Christoph Lange, Holger Maurer, Cordula Ehlers, Niklas Kohler, Maria Raili Noftz, Friederike Hammersen, Charlotte Runge, Ioana Olaru și Anika Alberts, și cadre profesoral-didactice de la USMF „Nicolae Testemițanu”.

În timpul unei întrevederi cu rectorul Ion Ababii, profesorul Christoph Lange, coordonatorul echipei de formatori, a menționat că finanțarea Proiectului REACH-4-Moldova se finalizează în anul 2017. În acest context, atât administrația Universității noastre, cât și expertul german s-au arătat interesați de continuitatea proiectului și de identificarea unor posibilități de extindere a acestuia.

Menționăm că instruirile

comunicare, de a învăța cum se realizează și se susține o prezentare cât mai atractivă pentru public. Repartizați în două echipe și fiind ghidați de un mentor – tinerii au pregătit teme de cercetare, care au fost ulterior analizate de colegi. De asemenea, ei au învățat cum să consulte diverse surse de informare, cum să gestioneze informația și cum să întocmească o bibliografie.

Victor Botnaru, șef disciplină Pneumologie și alergologie, a declarat că prin aceste cursuri se încearcă a aduce standardele europene și mondiale „cât mai aproape de studenți, pentru ca aceștia să fie determinați să schimbe lucrurile în mai bine”.

Ultima zi a fost una in-

interpreteze datele – elemente esențiale în scrierea unei teze de licență. Colegul său, Nicolae Gavrilă a participat pentru prima dată la o conferință moderată de experți internaționali și a declarat că acestea repre-

au fost organizate în perioada 9-11 noiembrie curent, în cadrul proiectului Reach-4-Moldova și a parteneriatului dintre Universitatea noastră și cea germană.

Fitoterapia chineză ar putea fi studiată la USMF „Nicolae Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” va colabora cu Universitatea de Medicină Chineză din provincia Gansu (UMG), Republica Populară Chineză, în domeniul fitoterapiei. Acest subiect a fost discutat în cadrul unei întrevederi între administrația Universității noastre și o delegație din China.

Rectorul Ion Ababii și-a exprimat recunoștința față de specialiștii din China care activează în cadrul

subliniat că programul Drumul mătăsii oferă posibilitatea pentru patru studenți sau masteranzi de la Universitatea noastră să efectueze un stagiu la Universitatea de Medicină din provincia Gansu. Cheltuielile pentru studii și cazare vor fi achitate din contul instituției gazdă.

Menționăm că UMG a fost decretată de Guvernul chinez drept ambasadoare a medicinei tradiționale chineze în diferite proiecte internaționale. Aici ac-

Centrului de Medicină Tradițională Chineză și s-a arătat deschis pentru extinderea relațiilor de colaborare cu Universitatea de Medicină din provincia Gansu (UMG). Totodată, profesorul Ababii a subliniat că medicina tradițională chineză și-a format un renume mondial pe parcursul a mii de ani.

Președintele universității chineze, Li Jintian a sugerat includerea unui curs de fitoterapie în programul de studii la USMF „Nicolae Testemițanu”, dezvoltarea unor servicii noi în cadrul Centrului de Medicină Tradițională Chineză și realizarea unor cercetări în comun în domeniul fitoterapiei. De asemenea, oaspetele a menționat importanța schimbului de studenți, de profesori și de specialiști care activează în bazele clinice universitare. Totodată, Li Jintian a

tivează peste 3 mii de medici, iar peste 12 mii de studenți, masteranzi și doctoranzi - învață la 21 de specialități, structurate pe două direcții: medicină europeană și medicină chineză.

La Chișinău, Universitatea de Medicină din provincia Gansu a fost reprezentată de președintele acesteia Li Jintian; Wang Longde, președintele Clinicii universitare, medic gastrolog în medicina chineză; Zhang Fengying, șef adjunct al Departamentului Finanțe; Gong Hailong, vicepreședintele Departamentului Proprietății de Stat; Shu Chang, director adjunct, Departamentul Relații Externe.

Vizita a fost efectuată în contextul acordului de colaborare semnat cu USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2015.

Workshopuri în cadrul Centrului de Reușită Universitară

Gestionarea eficientă a timpului

Timpul este resursa cea mai de preț pe care o avem cu toții la dispoziție și doar de noi depinde cum folosim o clipă, un minut, 24 de ore sau un an din viața noastră. Despre gestionarea timpului au vorbit și studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în cadrul unui workshop, ținut în limba franceză, de asemenea la Centrul

cient activitățile, care sunt valorile timpului, cum să evite hoții de timp, cum să întocmească o listă de priorități ș.a. Pe parcursul instruirii, tinerii au fost foarte activi, au venit cu idei creative și au discutat despre felul în care reușesc să facă față unui program încărcat, care presupune atât cursuri, seminare, ore practice, cât și studiu individual.

„Noi tot timpul vorbeam despre organizare, dar nu cunoșteam anumite metode sau tehnici de a

acum încolo va renunța la multe lucruri inutile ce îi ocupă timpul, printre care telefonul și rețelele de socializare.

Instruiri privind comunicarea asertivă

Transmiterea unui mesaj clar și concis, ascultarea activă și înțelegerea informației recepționate de la interlocutor reprezintă cheia succesului unei comunicări asertive. Astfel, pentru a învăța cum se creează o astfel de comunicare, Centrul de Reușită Universitară (CRU) a organizat un workshop pentru studenții din anul II de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

În cadrul atelierului de instruire, tinerii au înscenat jocuri de rol prin care au ilustrat comunicarea agresivă, asertivă și cea pasivă, care au fost ulterior analizate în grup. Studenții s-au manifestat liber, au comunicat, au făcut glume și au demonstrat cât sunt de ingenioși.

Moderatoarea cursului, Svetlana Șiscanu a declarat că este foarte important ca mediciniștii să înțeleagă cum se construiește un mesaj, astfel

încât să fie perceput corect de persoana cu care discută, îndemnându-i să aplice comunicarea asertivă în viața de zi cu zi – în relația cu profesorii, colegii și familia.

La ambele evenimente a fost prezentă și Olesea Simion, reprezentanta Antena Chișinău a Agenției Universitare a Francofoniei, care le-a oferit tinerilor diplome de participare și i-a încurajat să mai participe la astfel de acțiuni, care pe lângă faptul că le sporesc nivelul de franceză, le oferă oportunitatea de a cunoaște oameni noi și le deschide noi perspective de dezvoltare.

Asertivitatea este cea mai eficientă modalitate de soluționare a problemelor interpersonale. Capacitatea de a comunica în mod asertiv sentimentele, emoțiile și gândurile fără a leza integritatea celorlalți reprezintă un mod eficient de comunicare. Stilul de comunicare asertiv este caracterizat printr-o serie de elemente: convingerea că toate persoanele sunt egale; considerarea părerilor și intereselor celorlalți; concordanța dintre mesajul verbal transmis, mimica și gesturile; menținerea contactului vizual cu interlocutorul.

de Reușită Universitară.

Astfel, mediciniștii au învățat cum pot să fie stăpâni pe propriul timp ca să-și organizeze mai ef-

o realiza. Acest curs ne-a răspuns la întrebări”, a declarat Andrian Vița, student în anul II la Facultatea de Medicină nr. 1, care de

Vizita oficialilor indieni

O delegație a Guvernului Republicii India a vizitat, în luna noiembrie 2016, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Vizita a fost una de documentare în vederea dezvoltării relațiilor diplomatice cu țara noastră.

În cadrul întrevederii, Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” a făcut o prezentare a instituției pe care o conduce, vorbind despre structura și direcțiile de activitate ale acesteia. Rectorul a invitat oficialii indieni să vadă condițiile de studii și de trai ale studenților originari din India, în special în căminele mediciniștilor și în cantina cu specific indian, deschisă recent. „Universitatea noastră oferă toate condițiile necesare pentru a forma specialiști medici calificați, care vor fi capabili să presteze servicii medicale de calitate la ei acasă”, a menționat profesorul Ababii.

Ministrul statisticii și implementării programelor în Guvernul Republicii India, Devaragunda Venkappa Sada-nanda Gowda a spus că

misiunea sa în cadrul acestei vizite este să dinamizeze cooperarea bilaterală dintre Republica Moldova și India, în contextul în care anul acesta se marchează 24 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între cele două țări.

În acest context, delegația indiană s-a întâlnit cu cca 200 de mediciști originari din India, care își fac studiile la USMF „Nicolae Testemițanu”. Aceștia au povestit oficialilor despre condițiile de studii și de trai la Universitatea noastră, tradițiile și modul de via-

ță în Republica Moldova.

Printre reprezentanții Republicii India s-au mai numărat: Meenu Choudhary, secretarul executiv al Ministerului Statisticii și Implementării Programelor (MSIP); Sanjay Kumar, șef adjunct al cabinetului MSIP; Ravi Chandar, prim-secretar, șef al Secției economice al Ambasadei Republicii India în Republica Moldova cu sediul la București; Kamal Khurana, atașatul Secției politice, asistentul personal al Ambasadorului Republicii India în RM.

Metode moderne de instruire în învățământul superior medical

Un grup de asistenți și conferențieri universitari de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au învățat, în cadrul unui curs de pedagogie medicală, noi tehnici de predare.

Seminarul, parte a proiectului *Instruirea modernă*

universitar la Catedra de obstetrică și ginecologie nr. 2, a menționat că acest curs i-a format o viziune mai largă despre crearea unei prezentări orale, dar și scrise, oferindu-i posibilitatea de a face o lecție cât mai interactivă.

Asistentul universitar Egor Porosencov de la

acest context va fi elaborat și un ghid pentru personalul didactic, care va schimba metoda tradițională de predare și, totodată, va dezvolta gândirea critică și cea clinică”, a afirmat Rodica Gramma, șef departament, Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană.

Seminarul a fost organizat în cadrul unui proiect desfășurat de Institutul Moldova-Leipzig, în parteneriat cu Universitatea Leipzig din Germania și cu susținerea Ministerului Federal German. Proiectul a fost inițiat acum un an și prevede implementarea noilor metode de instruire în procesul de educație medicală la nivel universitar, iar USMF „Nicolae Testemițanu” este beneficiar al acestui parteneriat.

La finalul vizitei, oaspeții din Germania au participat la o întrunire cu administrația Universității, unde s-au pus în discuție posibilitățile continuării proiectului, în special formarea unor specialiști în pedagogie medicală în Germania, în cadrul unui program de masterat. Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” le-a mulțumit experților pentru deschiderea de a împărtăși din cunoștințele și experiențele lor personale cu participanții la curs, iar pentru a oficializa statutul lor de profesori în cadrul Universității noastre, le-a conferit titlul de Visiting Professor, fapt care va stimula și mai mult colaborarea cu USMF „Nicolae Testemițanu”.

și îmbunătățirea predării – dezvoltarea curriculumar, a avut loc la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și a fost ținut de specialiștii din Germania - Joachim Thiery, Patrick Stumpp, Michael Fuchs și Christoph Baerwald.

Astfel, cadrele didactice au învățat să stabilească corect scopurile lecțiilor, au aplicat modelul de instruire de cinci faze și metoda „în 4 pași”, au studiat tehnici de retorică, teoria feedback-ului și metode de examinare la patul bolnavului. Totodată, participanții au fost instruiți privind elaborarea unor prezentări reușite, precum și a testelor cu o singură variantă de răspuns pentru studenți.

Irina Sagaidac, asistent

Moldova văzută prin ochii unui student străin

Haig Manuel este un tânăr care studiază în anul II și este unul dintre cei mai buni studenți străini ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu din Republica Moldova. Are 21 de ani și vine din Frankfurt, Germania. De ce a ales Universitatea noastră și ce provocări a avut de înfruntat ca student internațional vedeți în interviul ce urmează.

De ce ai ales să-ți faci studiile în Moldova?

În țara mea, în Germania, este dificil să fii admis la universitate din cauza numărului limitat de locuri, în special la Medicină generală unde sunt foarte mulți doritori. Despre programul de aici am auzit de la un bun prieten de familie.

Ce-ți place în Moldova?

Sunt multe persoane din diferite țări aici. Viața universitară este foarte interesantă. Pe lângă aceasta, avem parte de o varietate de programe culturale. Am prieteni care merg la teatru, la balet atunci când au timp. Sunt multe restaurante și localuri cu specific vestic.

Și desigur - oamenii. Când am început să vorbesc română nu am mai fost german, am devenit o parte din Moldova. Nu mai eram privit ca un străin și aceasta chiar mi-a plăcut.

Și ce nu-ți place aici?

Încă poți simți reminiscențe ale perioadei sovietice. În prezent, se văd anumite îmbunătățiri: se construiesc drumuri noi, orașul arată mai bine, dar unii oameni sunt conservatori. Pentru cineva care vine din lumea vestică acest lucru este cam dificil de înțeles la început.

Ce-ți lipsește cel mai mult din țara ta natală?

Sunt multe lucruri, dar cel mai mult îmi lipsește pâinea de dimineață. Avem un tip special de pâine - o cumperi proaspătă și caldă, și nu o pot găsi nicăieri în lume, doar în Germania. O numim - *Sonntagsbrötchen* - pâine de Duminică pe care o cumpărăm caldă și o aducem acasă ca să reunim toată familia.

Dacă ai putea să ne dezvălui un singur lucru despre cultura germană, care ar fi acesta?

Cred că toată lumea cunoaște că germanii sunt foarte organizați. Nu contează unde călătoresc - simt întotdeauna că acest lucru îmi lipsește. Acest tip de organizare poate fi găsit doar în Germania. Este foarte natural și foarte tradițional pentru țara noastră.

Care sunt diferențele dintre studiile desfășurate în Germania și cele din Moldova?

Nivelul de organizare. De sute de ani, universitățile din Germania și-au dezvoltat tradiții, totul este foarte bine organizat - sunt programe destinate studenților din întreaga lume. Aceasta este cea mai mare deosebire. Oriunde ai studia, tot ce trebuie să faci este să deschizi cartea și să înveți.

Ce poți să ne spui despre relația profesor-student?

Aici, la USMF Nicolae Testemițanu, este mult mai apropiată. În Germania este mai distantă - abia dacă poți vorbi cu un profesor. Sunt seminare la care profesorii dacă nu vin - își trimit asistenții. În plus, avem și un sistem de tutoring în care colegii din anii mai mari predau la cei din anii mai mici, fără ca măcar un profesor să fie prezent.

Care a fost cea mai mare provocare în procesul de adaptare? Poate studiul limbii române?

Învățarea limbii române a fost o etapă, dar nu cea mai dificilă. Cel mai greu este să depășești ceea ce cunoști de acasă. Ai învățat anumite stiluri de viață, feluri de a interacționa cu oamenii, care ar putea fi total diferite aici. Spre exemplu, noi zămbim foarte mult. Când mergem pe stradă zămbim trecătorilor, le vorbim. Pentru noi, în Germania este foarte important să fii drăguț cu toată lumea.

Cum arată o zi obișnuită din programul tău la USMF „Nicolae Testemițanu”?

De obicei, programul meu începe la 8 dimineața, adică mă trezesc la 7. Avem un orar la Universitate, pe care îl respectăm. La sfârșitul zilei, revin acasă pe la 4 după-amiaza și dacă mai am puteri - gătesc, dacă nu - încep să studiez. Locuiesc la cămin și aici există întotdeauna o fluctuație de oameni cu care interacționez.

Cum îți petreci timpul liber?

Dacă am ceva timp, încerc să merg de trei ori pe săptămână la sală cu prietenii, la Complexul Sportiv Universitar, care este chiar

lângă cămin. Antrenorul ne-a invitat la un program de *power lifting*. Mergem acolo să facem sport în zilele de luni, miercuri și vineri. Uneori, sâmbăta și duminica ieșim în oraș pentru că suntem, totuși, tineri. Dar cea mai mare parte din timp o petrecem studiind.

Ce poți spune despre procesul de studii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, despre profesori?

În primul rând, în opinia mea, profesorii sunt foarte motivați. Dacă ești dornic să studiezi - ei te vor ajuta. Dacă te văd lenos, scuze, dar nu te vor respecta la fel de mult și ai putea avea curențe la reușita academică. Cu toate acestea, profesorii sunt foarte deschiși - le poți adresa orice întrebare, iar ei încearcă să-și facă timp pentru toate, sunt foarte dedicați. Așa cum am mai spus, avem un contact apropiat cu profesorii - nu avem acest lux în Germania, așa că într-adevăr mă bucur de o astfel de ocazie.

Cât despre procesul de studii - sunt acum în anul II, dar despre anul I pot să spun că totul a fost foarte încheiat. Disciplinele studiate se intersectau într-un anumit punct. Cea mai importantă informație am obținut-o de la diferite obiecte. Deci, sunt toate conectate între ele și formează o impresie generală despre materialul pentru primul an de studii. Chiar mi-a plăcut.

Dacă ai putea schimba un singur lucru la Universitatea noastră, care ar fi acela?

Fiind șef de torent, sunt foarte aproape de ceilalți studenți. Deci, dacă aș avea posibilitatea să schimb ceva ar fi organizarea vacanțelor și a zilelor libere, care trebuie să fie planificate mult mai clar, cel puțin pentru un semestru. La început de semestru nu știm când vor începe și când se vor încheia vacanțele, când să ne rezervăm biletele și când să ne întoarcem la studii.

Cum te-a ajutat experiența obținută aici să înveți să comunic în cadrul a diferite grupuri culturale și să respecți diversitatea?

Chiar îmi place să văd toate aceste culturi împreună, este foarte interesant. Din Israel vine modul acesta de viață mai relaxant. Ei se bucură mai mult de viață, găsesc împreună... Noi, germanii, suntem diferiți - gătim de sine stătător, facem totul singuri... Vezi cum trăiesc ei și te deschizi. Devii mai tolerant la diferite moduri de viață. De asemenea, îți îmbunătățești abilitățile de comunicare. Devii mai matur. Îți înnoiești prietenii. Spre exemplu, de când am învățat limba română mi-am făcut mulți prieteni români și în Germania.

Ce planuri ai de viitor?

După absolvire, îmi voi da toată silința să obțin un scor cât mai înalt la examenul de licențiere medicală în SUA (USMLE) pentru că planific să activez acolo, deoarece am și rude care locuiesc în America. Mi-ar plăcea să devin chirurg plastician, la asta lucrez. Sunt abia în anul doi și niciodată nu știi ce se poate întâmpla, dar pentru mine este foarte important să am un scop.

Ai recomanda Universitatea noastră și altor tineri din țara ta? Ce i-ar motiva să vină în Moldova?

Recomand acest program, în special, celor care sunt dornici și capabili de a se deschide. Știu că sunt multe persoane care se consideră cetățeni ai întregii lumi. Le place să călătorească, se pot adapta cu ușurință la situații noi. Cu toate acestea, obții și o instruire de o calitate foarte înaltă. Pe lângă Medicină, înveți foarte multe lucruri de viață. Nicăieri în Germania nu vei avea această posibilitate de a interacționa zilnic cu oameni atât de diferiți, cu un schimb cultural atât de mare. Îi invit să vină aici!

Ai un mesaj special? Poate pentru studenții internaționali din anul I - ce ar trebui să facă ca să se adapteze mai ușor?

Știu că acum este foarte stresant pentru ei... Fiți puternici și învățați, fiți interesați, curioși, profitați de fiecare oportunitate pentru a vă îmbunătăți cunoștințele. Rezistați și veți ajunge cu siguranță acolo unde vă doriți!

A intervievat Alina Timotin

Atelier de creație împotriva violenței asupra femeilor

De Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor, marcată anual în data de 25 noiembrie, Departamentul Comunicare și Relații Publice al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat un atelier de creație special pentru Femei.

Evenimentul cu genericul *Să ne întâlnim. Să vorbim. Să creăm ceva frumos. Fără violență!* a avut drept scop solidarizarea femeilor, precum și dezvoltarea abilităților artistice, a îndemnării și a creativității prin confecționarea felicitărilor de Crăciun și Anul Nou.

La atelier au participat femei atât din cadrul

Universității noastre, cât și din afara instituției, care au aflat despre eveniment de pe rețelele de socializare. Inga Armașu ne-a mărturisit că i-a plăcut tematica atelierului, care este una foarte sensibilă și importantă pentru Femei. „Mie mi-a plăcut ideea și chiar așteptam de mult timp un astfel de eveniment creativ. În mod special, îmi

place mesajul – îl susțin cu ambele mâini”.

O altă participantă, Alina Luca a remarcat că acțiunea are un mesaj dublu, unul de a stopa violența și altul – de a promova sărbătorile de iarnă și farmecul lor. „Acest atelier este un bun motiv de a ieși din rutina zilnică și de a crea ceva frumos”, a adăugat tânăra.

La finalul atelierului, fiecare Femeie a primit în dar o punguță cu bomboane, care conținea mesajul: *Viața poate fi dulce. Spune Nu violenței!* și a fost îndemnată să scrie apeluri antiviolență pe fulgi de hârtie: *Femeia este cea mai frumoasă și cea mai puternică ființă de pe pământ. Ea trebuie să fie iubită și respectată. Viața e una, nu tolerați violența! Dacă a făcut-o azi, o va face și mâine! Ești femeie și ai dreptul să trăiești liber, fără violență! Cere ajutor, mobilizează-te, iubește-te.* Acestea au fost doar câteva dintre mesajele de încurajare venite din partea participantelor, care ulterior au fost afișate pe un panou în holul Blocului didactic central, ca un manifest comun împotriva violenței asupra femeilor.

Menționăm că, felicitările confecționate în cadrul atelierului au fost expediate partenerilor USMF „Nicolae Testemițanu” cu ocazia sărbătorilor de iarnă, iar prin mesajul scris pe verso acestea promovează solidaritatea față de suferințele femeilor și încurajează lupta cu violența.

Solidari în acțiunile de prevenire HIV

De Ziua Mondială de Combatere SIDA, marcată anual pe 1 decembrie, comunitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și-a exprimat solidaritatea în acțiunile de prevenire a virusului HIV.

Persoane de toate vârstele, studenți și angajați ai instituției, s-au arătat deschiși să se alăture campaniei internaționale *Hands up for HIV Prevention* și să transmită un mesaj atât de important pentru întreaga societate. La inițiativa Departamentului Comunicare și Relații Publice, aceștia au pozat cu un poster sugestiv, care ilustrează o mână ridicată pe care sunt inscripționate mesaje și îndemnuri de prevenire a infecției.

Cum era de așteptat, cei mai entuziasmați au fost viitorii medici, care au declarat că depun eforturi zi de zi pentru a sensibiliza și alte persoane cu privire la măsurile necesare de protecție și promovează nediscriminarea în rândul populației.

Ziua Mondială de Combatere SIDA a fost marcată și de Asociația Studenților Farmaciști din Republica Moldova. Tinerii au arborat pe Blocul didactic nr. 2 un steag pe care a fost imprimat

de imunodeficiență. În acea zi, fiecare persoană care a intrat în Blocul Facultății de Farmacie a primit materiale informative și o panglică roșie care a fost prinsă în piept.

În prezent, în întreaga lume, conform datelor UNAIDS, cca 37 de milioane de oameni trăiesc cu HIV. Potrivit Ministerului Sănătății, în Republica Moldova, la sfârșitul anului 2015 au fost diagnosticate și înregistrate 10 207 cazuri de HIV/SIDA, iar pe parcursul primelor nouă luni ale anului curent – a fost confirmat diagnosticul pentru 609 persoane.

În scopul minimizării

consecințelor epidemiei HIV, în acest an a fost aprobat Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2016-2020. Documentul se aliniază la Strategia mondială 90-90-90 (identificarea și diagnosticarea a 90% din numărul estimat de persoane infectate cu HIV, înrolarea în tratament antiretroviral a 90% din cei diagnosticați și suprimarea încărcăturii virale la 90% din cei care urmează tratamentul).

Menționăm că din luna mai a anului curent, testele rapide HIV sunt disponibile într-o rețea de farmacii din țară. Persoanele care trăiesc cu HIV au acces la servicii de asistență medicală, socială și beneficiază de tratament antiretroviral gratuit.

USMF „Nicolae Testemițanu” încurajează jurnaliștii

Au fost desemnați cei trei câștigători ai concursului Premiul USMF „Nicolae Testemițanu” pentru jurnaliști, 2016.

Astfel, pentru materialele realizate, în care este promovată viața și activitatea Universității noastre, premiul I a fost decernat Svetlanei Gore, reporter la TVR Moldova; Parascovia Rogate, reporter, Redacția

Sănătate INFO, s-a ales cu premiul II; iar cea de-a treia poziție i-a revenit Alinei Jalauc, reporter-prezentator la Realitatea TV.

În total la concurs au participat șapte jurnaliști, iar materialele prezentate de premiate s-au remarcat atât prin originalitate în selectarea subiectelor, cât și prin profesionalism în realizarea acestora.

Menționăm că trofeele vor fi înmânate câștigătorilor în data de 21 decembrie curent, în cadrul ceremoniei *Gala Studenților Laureați*.

Concursul a fost organizat de Departamentul Comunicare și Relații Publice al USMF „Nicolae Testemițanu” pentru al treilea an consecutiv.

Tinerii împotriva administrării excesive de antibiotice

În pași de dans și plini de bună dispoziție, mai mulți tineri au îndemnat populația să administreze cu grijă antibioticele. Flashmob-ul s-a desfășurat în fața Blocului didactic central al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și a impresionat atât comunitatea universitară, cât și trecătorii, prin muzică, culoare și multă energie.

Tinerii, elevi la Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” și studenți la Universitatea noastră, au repartizat materiale informative și antibiotice naturale – punguțe cu ceapă și usturoi, dar și borcănașe cu miere și nuci. Totodată, aceștia le-au vorbit trecătorilor despre rezistența la antibiotice și prevenirea infecțiilor.

Unul dintre organizatorii evenimentului, Olga Burduniuc, specialist în cadrul Centrului Național de Sănătate Publică, lector la Catedra de microbiologie, virusologie și imunologie a USMF „Nicolae Testemi-

țanu”, a menționat că, în ultima perioadă, rezistența la antibiotice a devenit un subiect primordial și este necesar de a sensibiliza populația în acest sens. An-

orat și să nu fie utilizate antibioticele rămase de la un tratament precedent.

Evenimentul a fost organizat pentru al doilea an consecutiv de Centrul

tibioticele trebuie utilizate doar la indicația medicului, în caz de infecții bacteriene, nu și virale, cum sunt gripa sau răceala, a subliniat Olga Burduniuc.

Pentru a evita rezistența la antibiotice, participanții la flashmob au atenționat și despre necesitatea de a respecta cu strictețe cura de tratament, chiar dacă boala s-a ameliorat.

Național de Sănătate Publică, cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății, în contextul săptămânii mondiale de conștientizare a rezistenței la antibiotice, marcată între 14 și 20 noiembrie 2016, iar USMF „Nicolae Testemițanu” susține în permanență asemenea inițiative de promovare a sănătății în rândul populației.

Centrul de Reușită Universitară are un logo

Centrul de Reușită Universitară (CRU) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” are un logo, grație celor 16 studenți care au participat la un concurs organizat în acest sens. Provocarea a fost una dificilă, deoarece prin design și prin mesajul transmis logoul trebuia să exprime apartenența la USMF „Nicolae Testemițanu”, la Agenția Universitară a Francofoniei (AUF) și să ilustreze spiritul francofon și dinamismul medicinistilor.

Pentru că unii au lucrat în perechi – în competiție s-au înscris 13 logouri, care fie că erau desenate cu creioane colorate, fie că erau create în programe de editare a imaginilor – au reușit să întrunească cerințele înaintate și să uimească membrii juriului.

Premiul I a fost împărțit între doi participanți: Mihaela Chitoroaga și Marin Dimitriu, care au primit câte un certificat cadou în valoare de 500 de lei fiecare. Pe cea de-a doua poziție s-au clasat șase tineri, menționați cu certificate în valoare de 300 de lei. În final, toți participanții au primit stick-uri USB, carnete și alte cado-

uri marca AUF. Logourile propuse de tineri au servit drept inspirație pentru crearea logoului final, care va contribui la promovarea CRU. Acesta ilustrează trei studenți, fiecare dintre ei purtând una din culorile steagului Franței. Culoarea de bază este albastru - cea a Universității.

Concursul a fost organizat în perioada 12 septembrie-22 octombrie de Centrul de Reușită Universitară, cu suportul Agenției Universitare a Francofoniei și al Departamentului Comunicare și Relații Publice al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Cină de Ziua Toleranței

Cultura basarabească și cea indiană și-au dat întâlnire în cadrul unui eveniment gastronomic organizat de studenții și rezidenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în data de 16 noiembrie curent, când este marcată Ziua Mondială a Toleranței.

La o cină cu frații mei din alte țări au participat studenți, rezidenți și cadre profesoral-didactice, care au asistat la un adevărat show culinar în care s-au pregătit bucate tradiționale din India și Moldova. Astfel, trei mediciști au tohtoni împreună cu alți trei studenți din India au format două echipe mixte și au încercat să-și etaleze talentele „la cratiță”.

În scurt timp, atmosfera veselă din sală a fost completată cu arome specifice celor două țări. Prima echipă a preparat o tocniță de pui, cu mămăligă, brânză și nelipsitele murături, iar colegii din India au pregătit un platou tradițional cu orez în două nuanțe și masala din carne de pui, asortat cu sos din iaurt cu verdețuri. Tinerii au servit și o băutură tradițională indiană similară compotului. Nu au lipsit nici momentele amuzante, mai ales când participanții s-au solidarizat la învârtit mămăliga, proces care necesită o tehnică mai specială.

În timp ce se găteau bucatele, participanții au povestit curiozități din arta culinară, religie, obiceiuri și tradiții specifice atât pentru țara noastră, cât și pentru Republica India. Studenții au tohtoni au fost curioși să afle care sunt zeitățile indienilor, dar le-a fost cam dificil să memoreze numele acestora. Pe de altă parte, mediciștii indieni au înțeles mai greu ce reprezintă „Hramul orașului Chișinău”.

Foarte interesată de cultura indiană s-a arătat Varvara Naghița, studentă în anul IV la Facultatea de Medicină nr. 1, care crede că ei sunt orientați mai mult spre spiritual, iar toate sărbătorile lor se axează pe anumite principii, cum ar fi: victoria binelui asupra răului, a lu-

minii asupra întinericului. Curios pentru Varvara a fost și faptul că în India se vorbesc 15 limbi, care au alfabet distinct și scriere diferită.

Toleranța pentru Fuad Koroht, student în anul II la Facultatea de Medicină nr. 2, reprezintă felul în care interacționăm cu cei din jur, care nu au

aceeași religie, cultură și aceleași valori ca și noi. Evenimentul la care a participat l-a ajutat să obțină răspuns la mai multe întrebări despre moldoveni. Fuad speră că și studenții din Moldova au aflat lucruri noi despre ei, astfel încât să se înțeleagă, să se accepte reciproc și să lege frumoase relații de prietenie.

Igor Cemortan, prodecan al Facultății de Medicină nr. 2, a subliniat cât de importantă este comunicarea: „Acest dialog dintre națiuni trebuie continuat și sub forma altor evenimente care ar promova schimburile interculturale, experiența și prietenia între popoare”.

Din echipele de bucătari au făcut parte Varvara Naghița, studentă în anul IV, Facultatea de Medicină nr. 1; Mevil Wilson, anul II, Facultatea de Medicină nr. 2; Rodica Tozlovanu, anul III, Medicină nr. 1; Irina Pîntea, anul II, Medicină nr. 1; Shajahan Beneem, anul II, Medicină nr. 2 și Muhamed Sidhiq, anul II, Medicină nr. 2. La final, tinerii au fost apreciați cu diplome de participare din partea Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină.

m-a motivat anume acest fapt – că sunt o mulțime de oameni care au nevoie, în mod special, de transfuzia acestei grupe de sânge”.

Un alt student al Universității noastre, Ștefan, crede că transfuzia este un colac de salvare pentru o mulțime de oameni aflați în suferință, iar donarea de sânge oferă oportunitatea fiecărui doritor de a salva vieți. Mai experimentată la acest capitol s-a dovedit a fi Cezara, care ne-a mărturisit că donează sânge pentru a 8-a oară și crede că este benefic pentru sănătate.

Până la colectarea propriu-zisă, fiecare potențial donator a fost consultat de un asistent medical, iar ulterior a fost supus unui test de sânge la HIV și AgHBs (antigenul virusului hepatitei B). La final, toate persoanele care au donat sânge au primit câte o pungă cu produse alimentare și, conform legislației, pot beneficia de două zile libere.

Menționăm că evenimentul a fost organizat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în colaborare cu Ministerul Sănătății, Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, Centrul PAS și Banca Mondială.

În premieră, Universitatea noastră a primit Diploma Ministerului Sănătății pentru fidelitate și activitate continuă în promovarea donării de sânge, voluntară și neremunerată, în cadrul campaniei *Tinerii donează Sânge – Salvează vieți*.

Primii la carte, primii și la umor

O dovadă în plus că mediciștii sunt cei mai buni - și la carte și la glume - a fost concursul TVC desfășurat între universități. Echipa Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a reușit să-și învingă adversarii de la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM), Universitatea de Stat din Moldova (USM) și de la Universitatea Agrară de Stat din Moldova (UASM).

Mediciștii au obținut 19,6 puncte din partea juriului, în timp ce echipele clasate pe cea de-a II-a poziție: UTM și USM – au acumulat fiecare câte 16,6 puncte. Locul III a revenit studenților de la UASM, care s-au ales cu 11,4 puncte.

Tinerii de la USMF „Nicolae Testemițanu” s-au remarcat prin prestația lor scenică, umorul fin și ingeniozitate. Pe parcursul probelor *Salutul*, *Teatrul studențesc* și *Tema pentru acasă* mediciștii au înscenat frumoasa poveste „Capra cu trei iezi”, au cântat și au dansat cu mult suflet, trezind admirația publicului spectator. Mai puțin inspirați s-au dovedit a fi la proba *Înviorarea*, în care trebuiau să răspundă la întrebările acordate atât de adversarii lor, cât și de membrii juriului. Totuși, Gabriel Marcu, prezentator la Jurnal Trust Media, a menționat că a rămas foarte surprins și chiar impresionat de prestația viitorilor medici.

Cele patru echipe: *RH Factor* (USMF), *Balcani* (UASM), *Full House* (USM) și *Poli-tehnica* (UTM) au abordat subiecte privind

situația politică a țării, corupția, schimbările în sistem, relațiile în familie, comunicarea profesor-student și cea între colegi, dar și sărbătorile de iarnă care se apropie. În unele cazuri TVC-iștii au cam exagerat cu glumele, iar pentru folosirea unui limbaj neadecvat au fost dur criticați și chiar sancționați de juriu. Unul dintre membrii juriului, interpretul Costi Burlacu, a atenționat participanții că „scena este un loc care iubește frumo-

sul și nu iartă obscenitățile și replicile ne-cizelate”. Totodată, interpretul a îndemnat reprezentanții universităților să vadă programul cu care vin tinerii în concurs înainte ca aceștia să evolueze pe scenă.

Evenimentul s-a desfășurat în data de 8 decembrie – de *Ziua Internațională a TVC-ului*, la Palatul de Cultură al Feroviarilor, și a fost organizat de Consiliul Național al Organizațiilor Studențești cu suportul mai multor sponsori.

Între noi, studentele...

Două studente din Kazahstan, aflate într-un stagiu de șase luni la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au rămas profund marcate de ospitalitatea și profesionalismul studenților și profesorilor noștri.

În cadrul unei mese rotunde organizate la finalul mobilității, tinerele au împărtășit medicinelor noastre impresiile lor și au declarat că au aflat multe lucruri noi aici și vor pleca pline de amintiri frumoase despre Universitate și orașul Chișinău, dar și cu multe prietenii legate aici. De asemenea, ele au lansat și o invitație studenților noștri să meargă în vizită la Karagandî.

În context, studentele au vorbit despre clubul de femei *Akjunis* ce activează pe lângă Universitatea de Stat de Medicină din Karagandî, fiind patronată de rectorul acesteia, care este o doamnă. Creat în 2014, acesta oferă posibilitatea de a organiza diverse acțiuni sociale, culturale sau de voluntariat. Aici, fetele pot beneficia de lecții de dezvoltare a personalității, cosmetologie și make-up, cursuri de chitară, lecții de dans, ateliere handmade. Membrele clubului sunt selectate după mai multe criterii, cum ar fi: educație, cunoștințe, creativitate, responsabilitate, spirit de echipă ș.a.

La eveniment a fost prezentă și Virginia Șalaru, prodecan la Facultatea de Medicină nr. 1, care a primit în dar o eșarfă mov – simbolul clubului de femei *Akjunis*.

Reamintim că, în perioada septembrie-decembrie 2016, la Universitatea noastră și-au desfășurat stagiul 15 studenți din Kazahstan, din anii IV-V de studii. Aceștia au participat activ la prelegeri și la orele practice, beneficiind și de un program socio-cultural. Mobilitatea mediciștilor a avut loc în contextul acordului semnat de USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea de Stat de Medicină din Karagandî, Kazahstan.

Programul de mobilitate TransMed

Peste 50 de studenți din România au participat anul acesta la un program de mobilitate la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. În același timp, 43 de mediciști ai Universității noastre au efectuat un stagiul practic la mai multe universități din România.

Astfel, studenții români, veniți din București, Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Timișoara și Târgu Mureș au participat la cursuri împreună cu colegii de la USMF „Nicolae Testemițanu”, au vizitat Muzeul de anatomie, Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, au mers în excursii la complexurile socio-culturale Orheiul Vechi și Eco Resort din Butuceni, Orhei.

În cadrul unei întrevederi cu reprezentanții Decanatului Facultății de Medicină nr. 1, Ana-Maria Ionescu, studentă la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, a declarat că a fost impresionată de deschiderea profesorilor de la USMF „Nicolae Testemițanu”, dar și de programul social. „Mă bucur enorm că am venit – m-am convins că Moldova e o țară a contrastelor. Nu am să o uit niciodată!”, ne-a mărturisit tânăra.

inițiativa ca, în primăvara anului viitor, să se întâlnească la Sibiu.

TransMed este un proiect coordonat de Departamentul de Educație Medicală al Societății Studenților în Medicină din București, ce se organizează bianual, concomitent în România și în Republica Moldova. Ediția curentă a fost desfășurată între 7 și 11 noiembrie 2016.

Donează sânge! Dăruiește o picătură de viață!

Studenții și rezidenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, dar și alți doriitori s-au mobilizat, din nou, pentru a ajuta pacienții din spitale care au nevoie de transfuzii de sânge. Astfel, la finele lunii trecute, peste 150 de persoane au devenit eroii acțiunii Donează sânge! Dăruiește o picătură de viață!

Plini de emoții și dornici de a salva persoane aflate în suferință, tinerii au făcut coadă la Aula „Nicolae Eșanu” din regiunea Mălina Mică. Zinaida, studentă în anul III la Facultatea de Medicină nr. 1, aflată la prima donare de sânge, regretă că nu a făcut până acum acest gest. „Consider că este o datorie, mai ales că noi suntem studenți la medicină, iar această acțiune nobilă ar trebui să facă parte din viața noastră”, ne-a spus tânăra. Tot pentru prima dată a donat și Corina, studentă în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1: „Am o grupă de sânge foarte rară, a IV-a negativă, și

De aripile timpului...

Revedere emoționantă la Alma Mater

În această toamnă, promoția anului 1966 a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău a marcat 50 de ani de la absolvire. Cu această ocazie, cei care au fost studenți acum jumătate de veac și-au dat întâlnire la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, într-o zi de sâmbătă. S-au revăzut, au depănat amintiri și s-au lăsat copleșiți de emoții, mărturisind că „anii de studenție au fost, de fapt, cei mai frumoși: eram așa de tineri și puși serios pe carte”.

Peste ani fiecare dintre ei și-a urmat destinul, a încercat să-și îndeplinească misiunea cât mai bine - au ajuns să salveze mii de vieți, să dețină funcții importante în sistemul de sănătate, dar până la urmă - au păstrat în ei acel spirit tânăr care i-a unit la început de cale.

Programul acestei întruniri de suflet a fost divers și a inclus, pe lângă ceremonia festivă, și excursii la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, la Alea savanților și medicilor iluștri ș.a. În acest fel au cunoscut îndeaproape ce reprezintă Universitatea astăzi și cât de mult s-a schimbat în toți acești ani.

Cel mai impresionant moment a fost însă lansarea cărții „Pe aripile timpului”, care cuprinde mărturiile reprezentanților acestei promoții. Relatările despre copilărie, viața de student, familie, dar și despre activitatea desfășurată ca medici specialiști - fac din această lucrare un adevărat document istoric, care va fi citit cu plăcere și nostalgie de multe generații de acum încolo.

Promoția 1966 este una deosebită: 21 dintre reprezentanți au absolvit cu *Diploma Magna*

cum *Laudae*, majoritatea devenind doctori în științe medicale (20) și doctori habilitați, profesori universitari (6), iar doi dintre ei au fost desemnați academicieni ai Academiei de Științe a Moldovei: rectorul Ion Ababii și Eva Gudumac. În timp, peste 30 dintre absolvenți au ajuns conducători la diferite nivele în sistemul național de sănătate. „Cu așa somități s-ar fi putut mândri, pe bună dreptate, nu doar Hippocrates și Testemițanu, dar

tru ca în acest fel să contribuie la afirmarea și continuitatea istoriei învățământului superior medical și a medicinei moldave.

Vă îndemnăm să răsfoiți aceste amintiri și să revedeți, alături de protagoniștii cărții *Pe aripile timpului*, Viața - așa cum este ea, trăită de medici.

Câteva fragmente în continuare:

Țara în care m-am născut m-a determinat să fiu un adevărat luptător. Pentru că nu este

și distinși oameni ai timpurilor trecute - Iulius Cezar și Napoleon Bonaparte”, scria în *Prefața* cărții academicianul Gheorghe Ghidirim, care se numără printre dascălii acestei promoții.

Ideea apariției acestei lucrări îi aparține rectorului Ion Ababii, fiind susținută și de colegi. Au urmat mai multe etape: constituirea grupului de lucru, contactarea absolvenților, numeroase întruniri, o multitudine de file pline de amintiri și trăiri unice... Rezultatul a fost unul pe măsură... Cu toții speră că inițiativa lor va fi preluată și de alți colegi, mai tineri, pen-

suficient să fii un simplu locuitor al țării, trebuie să fii, în același timp, un cetățean activ. La fel, cum nu este corect să întrebi ce ți-a oferit țara, până când nu ai contribuit personal „cu sudoarea frunții” la dezvoltarea acesteia. [...] Drept călăuză în viață mi-au fost umanismul, colegialitatea, patriotismul, devotamentul profesiei, principialitatea și exigența, în primul rând față de sine, precum și munca cu dăruire pentru binele oamenilor. Poate nu întotdeauna am luat deciziile cele mai corecte, dar, cu siguranță, aș lăsa neschimbate toate cele câte s-au

întâmpat până acum. Din fiecare greșeală am avut ce învăța și asta m-a determinat să merg mai departe, să privesc cu alți ochi prezentul și viitorul.

(Ion Ababii, p. 151)

Când absolvisem, în anul 1955, șapte clase, tata îmi sugera, cât se poate de subtil, că n-ar strica să mă căpătuiesc cu vreo profesie. În situația în care ne aflam pe atunci, îmi spunea el, că în toate țările, indiferent de regimul stabilit, există două profesii care vor fi mereu solicitate de populație, orice s-ar întâmpla - cea de față bisericească și de medic. Dumnealui argumenta (destul de judicios, în concepția sa), că în toate timpurile omenii se vor naște, vor fi botezați, cununăți și, fără îndoială, au să moară; iar pe parcursul vieții - asta e de când lumea și pământul - se vor mai și îmbolnăvi și atunci neapărat o să aibă nevoie de ajutorul unui doctor, nu numai de popă.

(Ion Parii, p. 88)

Cu toată remunerarea foarte proastă a medicului (așa a fost la sovietici și, din păcate, așa a rămas și în prezent), oamenii veneau la medicină din vocație, integritatea personalității dănuia peste tot. Mă simțeam mândru de profesia mea și știam că în-tregul colectiv, în care am activat pe parcursul anilor, manifesta aceeași atitudine și datorie civică față de concetățeni. Întotdeauna personalul în halate albe pune

preț pe prestigiul medicinei, muncă în interesul bolnavului.

(Nicolae Ghidirim, p. 109)

Tata s-a întors acasă în cărje, cu multe răni și schije în corp, de la început tare deprimat. Primul său gest a fost, îmi spunea mama mai târziu, să mă ia în brațe, spunând: „Tata are o față ca nimeni altcineva”. Parcă își mai revenise. Glumea uneori că fiica lui va fi doctor și îl va lecu definitiv, va scăpa de cărje, căci el, fiind prin spitale timp îndelungat, a înțeles, cât e de nobilă și responsabilă profesia de medic. [...] Și - iată-mă studentă la medicină! La sfârșitul lui august, m-am întâlnit cu profesorul de matematică și el mi-a zis supărat: „Vei fi moașă, m-ai trădat, nici nu vreau să vorbesc cu tine!”. Dar cum să ies din cuvântul tatălui? Mai știi, poate găsesc ulterior vreo aplicare de matematică și în medicină...

(Lucia Doțen, p. 204)

Cu mare dragoste și respect îmi amintesc de toți acei, care ne-au dat cunoștințe și ne-au îndrumat. Consider, că am avut mare noroc, avându-i în calitate de pedagogi pe absolut toți reprezentanții colectivului profesoral-didactic de atunci. În final, vreau să le doresc la toți colegii mei multă sănătate, fericire, bucurii de la cei apropiați și dragi, și mai vreau, ca toamna vieții noastre să se prelungească încă mult-mult timp. Spre binele nostru, dar și al societății pe care o servim cu dăruire de sine.

(Alexei Chirlici, p. 126)

Plăci comemorative consacrate medicilor iluștri Eugen Gladun și Petru Stratulat

Comunitatea medicală și cea academică din Republica Moldova au adus un omagiu regretaților profesori Eugen Gladun și Petru Stratulat - personalități notorii, care au contribuit la dezvoltarea sistemului național de sănătate, inclusiv prin participarea la fondarea Institutului Mamei și Copilului (IMC) și constituirea școlilor de obstetrică și ginecologie, neonatologie și pediatrie în țara noastră. În semn de înaltă apreciere, pe frontispiciul Maternității din cadrul IMC au fost dezvelite plăcile comemorative consacrate medicilor iluștri.

În cadrul ceremoniei festive, directorul IMC, Sergiu Gladun a menționat câteva dintre realizările celor doi titani ai pediatriei care, în comun, au întreprins multe acțiuni pentru prosperarea instituției, inclusiv organizarea secțiilor și domeniilor de cercetare. Directorul a ținut să reamintească că, la anul viitor, Institutul Mamei și Copilului va marca 35 de ani de la fondare, iar cu acest prilej s-a propus să fie creată o galerie a personalităților remar-

cabile care au contribuit la constituirea și consolidarea instituției.

Prezentă la eveniment, Ruxanda Glavan, ministrul sănătății a menționat că Institutul Mamei și Copilului de astăzi este rezultatul eforturilor comune ale acestor doi oameni, care au știut să consolideze o echipă de profesioniști și să dezvolte o bază tehnico-materială impunătoare.

Vladimir Hotineanu, președintele Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, a vorbit audienței despre eforturile susținute ale regretatului ministru Gladun și ale profesorului Stratulat în crearea noului concept de perinatologie și îmbunătățirea asistenței medicale primare acordate mamei și copilului. „Odată cu pășirea în eternitate, ei au devenit patrimoniu medical pentru totdeauna”, a afirmat deputatul.

Un itinerar biografic al profesorilor iluștri a prezentat rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, Ion Ababii, care și-a exprimat mândria că ei au fost absolvenții Universității noastre. Rectorul a

menționat despre relațiile de colaborare stabilite de prof. Stratulat cu reprezentanții din Elveția în fondarea centrelor de neonatologie în toată țara, grație cărora a scăzut mortalitatea infantilă. În ceea ce privește activitatea de ministru a

academicianului Gladun, profesorul Ababii a menționat că Domnia Sa a devenit renumit prin reformarea sistemului de sănătate din țară. Profesorii universitari Eugen Gladun și Petru Stratulat au contribuit la formarea profesională și

educația continuă a circa 7000 de medici obstetricieni, neonatologi, pediatri, medici de familie, manageri ai serviciilor perinatologice și la scăderea ratelor mortalității materne și a celei infantile.

La ceremonia de dezvelire a plăcilor comemorative au participat mai mulți oficiali, reprezentanți ai Academiei de Științe a Moldovei, ai USMF „Nicolae Testemițanu”, ai Institutului Mamei și Copilului, precum și oaspeți din România, medici pediatri, studenți, rezidenți și alți invitați.

Totodată, menționăm că bustul acad. Eugen Gladun se regăsește pe Alea savanților și medicilor iluștri, iar Centrul Perinatal al IMSP Institutul Mamei și Copilului poartă numele distinsului profesor - Petru Stratulat.

Eugen Gladun (1936-2014) a pus bazele obstetricii și ginecologiei în țara noastră. A fost unul dintre fondatorii Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului (astăzi IMC) și a condus această instituție timp de 15 ani. În perioada 1998-1999 academicianul Eugen Gladun a activat în calitate de ministru al sănătății, afirmându-se prin profesionalism, perseverență și dăruire de sine.

Petru Stratulat (1948-2015) este considerat fondatorul școlii de neonatologie și întemeietorul serviciului perinatalogic în Moldova.

În cele peste patru decenii de activitate, a inițiat un șir de reforme în domeniul pediatriei și neonatologiei, contribuind la îmbunătățirea serviciilor de asistență medicală acordate mamei și copilului.

Finalizarea Proiectului Tempus - Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor

Bibliotecile universitare din Republica Moldova și-au amplificat rolul și importanța în procesul de studiu și de cercetare prin crearea unei platforme informaționale unice, constituirea repozitoriilor instituționale prin intermediul cărora se promovează performanțele acestora, în special cele științifice, și elaborarea unui curriculum universitar privind formarea culturii informației a utilizatorilor conform necesităților actuale de dezvoltare în era societății informaționale.

Din decembrie 2013, Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este lider național în cadrul Proiectului Tempus - Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor (MISISQ), care a avut drept scop sporirea calității învățământului superior în Republica Moldova, inclusiv a celor medicale, prin lărgirea și diversificarea accesului la informație pentru întreaga comunitate academică, cât și pentru publicul larg.

Astfel, pe parcursul a trei ani, obiectivele proiectului MISISQ au fost realizate. Declarația aparține coordonatorului național - directorul Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu”, Liubovi Karneava, și a fost făcută în cadrul ceremoniei de deschidere a Conferinței de totalizare a activităților din data de 27 octombrie curent. Directorul a făcut o incursiune în dezvoltarea proiectului începând cu ianuarie 2014, când la Kaunas, Lituania, a fost aprobat planul de acțiune, a fost determinată logistica și managementul proiectului, formarea grupurilor de lucru pentru ca astăzi să ne bucurăm de rezultate evidente și produse informaționale de calitate.

Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ al USMF „Nicolae Testemițanu”, a vorbit despre rolul bibliotecii universitare, care a evoluat de la tradiționalul împrumut de carte până la un centru educațional modern, de instruire, metodic și cultural. Prorectorul a menționat și despre proiectele privind autonomia universitară și asigurarea calității, care împreună cu implementarea

tehnologiilor informaționale în bibliotecile universitare „vin să întregască spectrul de activități menite să îmbunătățească calitatea învățământului superior din Republica Moldova”.

Totodată, prorectorul Olga Cernetchi a înmănat diplome de merit, din partea instituției noastre, partenerilor internaționali ai proiectului: Universitatea de Științe Medicale din Kaunas, Lituania; Universitatea Tehnică din Riga, Letonia; Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, România; Universitatea Națională Debreceni Egyetem, Ungaria, precum și medalia *Nicolae Testemițanu* - coordonatorului UE al proiectului - Meile Kretaviciene de la Universitatea de Științe Medicale din Kaunas. Totodată, coordonatorul european a primit medalia jubiliară a Universității de Stat din Moldova, care a fost înmănată de Otilia Dandara, prorector pentru activitate didactică. La rândul său, expertul lituanian a declarat că a fost cam dificil de conlucrat cu parteneri din diferite țări, având

În cadrul conferinței de totalizare au fost prezentate rezultatele proiectului, care au impresionat auditoriul, în special, prin produsele informaționale ale acestuia. Cu eforturi comune s-a reușit dezvoltarea unei infrastructuri informaționale, implementarea unui soft integrat de bibliotecă - ALEPH și a unei platforme informaționale (Primo), prin intermediul căreia toate resursele informaționale ale celor 7 biblioteci universitare, cât și bazele de date disponibile în regim on-line, au fost concentrate într-un singur spațiu virtual. Astfel, utilizatorii au acces, dintr-un singur punct, la catalogul electronic partajat (LibUniv) și la resursele informaționale internaționale. Totodată, au fost create repozitorii instituționale, care au fost integrate în spațiul mondial de cunoștințe. Un alt obiectiv a fost promovarea și dezvoltarea culturii informației beneficiarilor în vederea utilizării eficiente a resurselor informaționale și sporirii calității proceselor de instruire, cercetare și activitate practică în țara noastră.

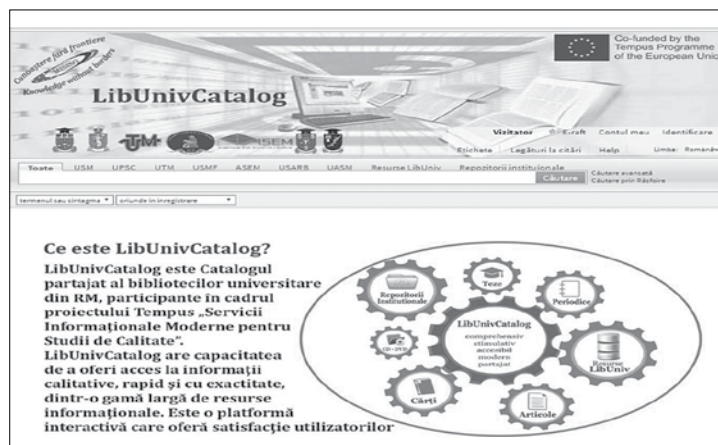
în vedere că fiecare are un specific atât în legislație, cât și în învățământul superior, dar rezultatul a fost peste măsura așteptărilor și este mândră că a avut onoarea să colaboreze cu adevărați profesioniști în domeniu.

Coordonatorii proiectului, reprezentanții instituțiilor partenere europene și cei mai activi bibliotecari din bibliotecile universitare din Republica Moldova, care au contribuit la implementarea proiectului, au fost menționați cu diplome din partea Ministerului Educației și a Ministerului Culturii.

Beneficiarii proiectului, cât și partenerii internaționali, speră că aceste resurse vor fi utilizate eficient de către utilizatorii interni și externi, valorificate la justa lor valoare, fapt care va contribui la diseminarea performanțelor instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova, creșterea vizibilității și a impactului acestora la nivel mondial. Pentru asigurarea sustenabilității și durabilității proiectului, bibliotecarii universitari și-au asumat angajamentul să dezvolte continuu aceste produse informaționale, să presteze

servicii moderne de informare și să formeze cultura informației a

ire la nivel internațional, național și local, iar 16% - a efectuat

utilizatorilor - cerințe indispensabile pentru progresul Republicii Moldova.

Astfel, proiectul MISISQ a contribuit la modernizarea serviciilor și a produselor Bibliotecii Științifice Medicale, la dezvoltarea unei infrastructuri informaționale comune, generarea partajată a resurselor și asigurarea accesului la acestea în regim on-line. În rezultat, Biblioteca pune la dispoziția utilizatorilor săi noi produse informaționale:

- Catalogul on-line al BSM - oferă acces la informație privind resursele informaționale din colecția Bibliotecii (<http://libuniv.md/>);

- Catalogul partajat al celor șapte biblioteci universitare partenere din Republica Moldova - asigură accesul la distanță la colecțiile acestora. Accesul este asigurat prin intermediul platformei PRIMO, care reprezintă un instrument eficient de regăsire a informației în diverse resurse informaționale, dintr-un singur punct de acces, indiferent de format sau locație (<http://primo.libuniv.md/>);

- Repozitoriul în domeniul științelor medicale al USMF „Nicolae Testemițanu” - constituie o arhivă electronică de publicații instituționale și a fost creat în vederea acumulării, stocării, conservării și diseminării rezultatelor activității științifice și didactice (<http://library.usmf.md:8080/jspui/>).

În cadrul proiectului, 45% din personalul Bibliotecii Științifice Medicale a beneficiat de instru-

schimburi de experiență în țară și peste hotare în scopul formării competențelor în explorarea sistemului integrat de bibliotecă ALEPH, a platformei PRIMO, a programului DSpace - pentru crearea Repozitoriului Instituțional și formarea formatorilor pentru ținerea cursului „Bazele culturii informației”.

Proiectul Tempus *Modern Information Services for Improvement Study Quality* (MISISQ), desfășurat în perioada 1 decembrie 2013-30 noiembrie 2016, cu un cost total de 967 680 de euro, a avut drept scop îmbunătățirea învățământului superior în Republica Moldova prin extinderea și diversificarea accesului la informație pentru întreaga comunitate academică, integrarea în spațiul informațional mondial. Realizarea proiectului a presupus crearea și modernizarea serviciilor informaționale pentru un învățământ superior de calitate. Beneficiarii ai proiectului au fost șapte biblioteci universitare din țară: Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova (coordonator național), Universitatea de Stat din Moldova, Academia de Studii Economice a Moldovei, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea Agrară de Stat din Moldova.

Pentru mai multe detalii accesați: <http://misisq.usmf.md/>.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” se angajează să disemineze, cât mai larg posibil, rezultatele activității sale științifice, întrucât recunoaște importanța strategică a Accesului Deschis la informație.

Acest fapt a fost asumat prin *Politica USMF „Nicolae Testemițanu” privind Accesul Deschis la informație și Regulamentul de organizare și funcționare a Repozitoriului Instituțional* (arhiva digitală), documente de importanță majoră, aprobate în data de 18 februarie de către membrii Consiliului științific.

Repozitoriul în domeniul științelor medicale al USMF „Nicolae Testemițanu” a fost creat și a devenit funcțional datorită proiectului *Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor*, al cărui lider național și coordonator este Biblioteca Științifică Medicală a Universității noastre.

Repozitoriul Instituțional constituie un sistem de arhivare electronică a realizărilor intelec-

tuale ale Universității, care este accesibil pentru oricine, oricând și oriunde. Publicarea on-line a rezultatelor cercetărilor oferă oportunitatea de a disemina și de a promova ideile și cunoștințele în mod liber, atât comunității academice, cât și publicului larg. Eliminarea barierelor de acces la publicațiile realizate în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” va pune fundamentele unei comunicări științifice eficiente, va mări atât vizibilitatea, cât și impactul activității de cercetare.

Repozitoriul Instituțional asigură un mediu eficient și de încredere pentru autori de a-și plasa documentele pe această platformă electronică și de a extinde accesul liber la cercetările lor. Documentele elaborate și editate din surse financiare publice și/sau provenite din proiecte și granturi se depozitează în Repozitoriul Instituțional fără restricții, precum

și tezele de licență și de master. În celelalte cazuri, textul integral al publicației poate fi plasat numai după semnarea unui acord sau a unei declarații privind distribuirea în acces deschis a documentelor cu titularul dreptului de autor. Regimul de acces la documentele plasate cu text integral în Repozitoriul Instituțional poate fi deschis, cu acces autorizat (valabil numai pentru utilizatorii din rețeaua Universității) sau închis (cu posibilitatea pentru persoanele terțe de a contacta autorul/autorii).

Documentele vor fi păstrate în arhiva digitală pe termen nelimitat, iar Accesul Deschis nu anulează și nu afectează dreptul de autor. Totodată, autorii sunt încurajați să publice lucrările lor la edituri care permit arhivarea în repozitorii instituționale cu acces deschis, iar în cazul în care publicația urmează să fie comercializată -

poate fi negociată plasarea lucrării în Acces Deschis după o anumită perioadă de embargo, dar nu mai târziu de 12 luni.

Pentru a facilita activitatea bibliotecarilor responsabili și a cercetătorilor, în acest context, a fost elaborat un *Acord/contract cu autorii privind distribuirea publicațiilor în repozitorii* și un *Ghid de arhivare a documentelor în Repozitoriul Instituțional* (disponibil pe: http://misisq.usmf.md/images/Conferinta_de_totalizare/irms_ghid.pdf).

Politica USMF „Nicolae Testemițanu” privind Accesul Deschis la informație a fost înregistrată în formă de mandat instituțional în ROARMAP (Registry of Open Acces Repositories Mandatory Archiving Policies - <https://roarmap.eprints.org/>), care autorizează Accesul Deschis la rezultatele cercetărilor științifice, realizate din fonduri publice.

Activitatea științifică mai vizibilă prin Accesul Deschis la informație

Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu”, accesibil prin intermediul site-ului Bibliotecii - <http://library.usmf.md:8080/jspui/>, a fost înregistrat în Registrul Repozitoriilor cu Acces Deschis (ROAR - <http://roar.eprints.org/>), în Directoriul Repozitoriilor în Acces Deschis (OpenDOAR - <http://www.opendoar.org/>) și în DURASPACE - <http://www.duraspace.org>.

Prin aceste acțiuni complexe, Universitatea își va asigura prezența în mediul on-line, fapt care va contribui la extinderea accesului la cercetarea științifică universitară, sporirea vizibilității și competitivității instituției, creșterea impactului rezultatelor cercetărilor științifice (realizate de membrii comunității universitare) la nivel național și internațional; majorarea numărului de citări ale publicațiilor, asigurarea transparenței și eficientizarea comunicării științifice, promovarea imaginii Universității, a savanților și a tinerilor cercetători.

La moment, în Repozitoriul Instituțional sunt arhivate peste 2394 de publicații.

Daniel Procopciuc – tânărul care știe să adune performanțe în palmares

Pentru că sfârșitul de an este întotdeauna o perioadă a totalizărilor, Vă invităm să-l cunoașteți pe Daniel Procopciuc, student în anul IV la Facultatea de Medicină nr. 1, care a reușit să ne uimească în ultimul timp cu performanțele sale sportive. Este perseverent și plin de pasiune pentru ceea ce face - ingrediente care cu siguranță îi aduc succesul.

Cum ai început practicarea acestui sport?

- Am început practicarea armwrestling-ului pentru că eram fascinat de meciurile în care adversarii mai supli reușeau să învingă coloșii, exemple chiar similar cazului David și Goliat.

Ce calități ți-ai dezvoltat practicând acest sport?

- Practicarea chibzuită și rațională permite dezvoltarea calităților atât fizice (viteză de reacție, forță, duranță), cât și modelarea caracterului, a aspectului psihologic (disciplină, insistență, ambiție și perseverență).

Cum reușești să îmbini pasiunea ta pentru sport cu pregătirea pentru cursuri, mai ales că la Medicină se învață intensiv?

- E simplu pentru mine să îmbin lecțiile și sportul. Fiind cazat la Mălina Mică, beneficiaz de condițiile de la noul Complex Sportiv al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, unde antrenorul Mihai Cojocaru dezvoltă acest sport la nivel de secție sportivă. Având toate condițiile pentru practicarea sportului chiar sub coastă, am mai mult timp pentru a învăța temele. În afară de aceasta,

cunoștințele obținute în procesul de formare ca medic mă ajută la obținerea noilor performanțe sportive – multe noțiuni din anatomie, fiziologie, biochimie, fiziopatologie și din alte discipline clinice mă fac să adaptez antrenamentele în așa fel, încât să fiu într-un continuu progres și să evit traumele, supra-solicitările și perioadele de „platou”.

Ce performanțe ai obținut până acum?

Cele mai importante rezultate de până acum sunt:

- dublu campion (brațul drept și cel stâng) la categoria de 70 kg la Campionatul Internațional Moldova Open Cup, decembrie 2016, Chișinău;
- vicecampion la Cupa Mondială a Profesioniștilor „ZLOTY TUR”, la categoria 70 kg, brațul stâng, noiembrie 2016, Rumia, Polonia;
- campion european, brațul drept, la categoria 75 kg, tineret, mai 2016, București, România;
- campion balcanic în „Liga Profesionistă Balcanică”, categoria 80 kg, august 2016, Bansko, Bulgaria;
- campion absolut la brațul stâng și vicecampion absolut la brațul drept, „Boiar Armwrestling Național”, 2016;
- vicecampion european, brațul stâng, categoria 75 kg, tineret, 2015, Sofia, Bulgaria;
- deținătorul locului III la „Codlea Power Cup”, seniori, 85 kg, brațul stâng; locul II la seniori, 75 kg, brațul drept; locul III open dreapta, decembrie 2015, România;
- locul I, brațul drept, tineret - 75 kg; locul I la brațul stâng, tineret - 75 kg; locul III la seniori - 75 kg, la Campionatul Internațional „X-Men – 2014”, Brescia, Italia;
- locul I la brațul drept, 78 kg; locul I, brațul stâng, 78 kg; locul II, open dreapta, Всеукраїнський Чемпіонат Бумба Титанов - 2014, Odesa, Ucraina.

Cine este model pentru tine?

- Nu am avut și nu am idoli, dar pe durata anilor am admirat anumiți sportivi. Rămâneam impresionat de rezultatele lor, ei mă inspirau și mă motivau. În perioada când am început acest sport renumit era neînvinsul Alexei Voievoda și Denis Cyplenkov din Rusia, Ion Oncescu din România. Dar cei care rămân și până acum pentru mine ca exemplu de performanță excepțională sunt John Brzenk (armwrestler introdus și în Cartea recordurilor Guinness) din SUA și Rustam Babayev din Ucraina.

De unde provine acest sport? Care este patria lui?

- Patria armwrestling-ului se consideră Statele Unite ale Americii, primul campionat mondial fiind organizat în Petaluma. La moment, lideri mondiali sunt: Rusia, Kazahstan, Ucraina, Turcia, Bulgaria.

Ce planuri ai de viitor?

- Personal îmi doresc să mă dezvolt și să devin un profesionist în domeniul medicinei și să pot rămâne activ în plan competițional cât mai mult timp, atât cât îmi va permite orarul, sănătatea dar și prioritățile profesionale.

În preajma sărbătorilor de iarnă, ce gânduri ai pentru cei ce te înconjoară?

- Aduc sincere mulțumiri administrației USMF „Nicolae Testemițanu” pentru grija purtată față de studenți, care se simte atât prin procesul didactic, cât și prin activitățile extracurriculare! În ajunul sărbătorilor de iarnă vin cu un mesaj de felicitare pentru toți colegii, pentru profesori și pentru toți cei care contribuie la dezvoltarea Alma Mater! La Mulți Ani!

A intervievat Traian Musteață

Vasile Simcov, campionul USMF „Nicolae Testemițanu” la trântă

De Ziua Internațională a Studenților, 16 mediciști de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au decis să-și măsoare forțele în cadrul competiției Trântă intrauniversitară. Aici, pe lângă mușchi, tinerii și-au etalat rezistența, răbdarea, tenacitatea și echilibrul în mișcări.

Meciul cel mai aprig s-a dat între finaliștii competiției – rezidentul Sorin

Verdeș și studentul Vasile Simcov. Cei doi și-au disputat victoria cu eforturi maxime, fiecare încercând să demonstreze că este cel mai bun. Totuși, tradiționalul trofeu – berbecul, a fost luat acasă de Vasile Simcov.

La competiție au participat și doi studenți din Kazahstan, Yerbulan Orynbay și Aman Dolotbek, care se află la Universitatea noastră pentru un schimb de experiență.

Facultatea de Stomatologie a fost acreditată de Bordul din California

Facultatea de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a obținut acreditarea provizorie din partea Consiliului Stomatologilor din California. Decizia a fost luată în cadrul unei ședințe de lucru a Consiliului, desfășurată în data de 2 decembrie, în Burlingame, California, după ce la începutul lunii octombrie câțiva membri s-au aflat la Universitatea

noastră într-o misiune de evaluare a Facultății de Stomatologie.

Astfel, pe parcursul a doi ani, Facultatea de Stomatologie va trebui să pună în aplicare sugestiile experților pentru ca tineri din Statele Unite ale Americii să poată veni să învețe aici. În continuare, urmează a fi ajustate standardele curriculare și pregătite documentele necesare pentru procesul final de acreditare.

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Alina TIMOTIN
Larisa BRATCO Inga MUSTEAȚĂ Traian MUSTEAȚĂ
Irina PASNICENCO
Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatii@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com. 1850
Tiraj 1000 ex.

Ziarul este înregistrat la Ministerul Justiției al RM cu nr. 184 din 18.03.2005